

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

Ljubljanska banka
Temeljna banka Gorenjske

Kranj, 23. junija — Tudi Gorenjska se je odzvala na razmere, ki so jih sprožile aretacije Janše, Tasića in Borštnerja. Posebno kulturno-politično prireditev je v nabitom polnem Prešernovem gledališču pripravilo uredništvo glasila Naprej. Več na zadnji strani. (V. B.) Foto: G. Šinik

Izzvenel je Gaudeamus
Foto: G. Šinik

Partija ne želi opehariti ljudi

Včerajšnja seja centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, sklicana neposredno pred jutrišnjo sejo zveznega centralnega komiteja, je posegla v žarišče družbenega dogajanja (beri krize) v Sloveniji in Jugoslaviji. Ponovno je potrdila, da vodstvo slovenske partije stoji trdno za svojimi stališči in pogledi, povedanimi na 10 kongresu pred dvema letoma, potem na konferenci in na zadnje ob zadnjih političnih dogajanjih v Sloveniji. Svojega pogleda na sedanost in prihodnost ne misli menjati zaradi trme ali samozadovoljnega vztrajanja pri svojem, zaradi prevare, s ciljem opehariti ljudi in jih peljati žeje čez vodo, ampak samo zaradi lepše, človeka in socializma vredne prihodnosti, od česar ne bo imela koristi samo Slovenija, ampak vsa Jugoslavija. Zavračamo vse očitke, je dejal, kot že mnogokrat, Milan Kučan, da se pajdašimo z nazadnjaki in se utapljam v socialdemokratizmu, če zagovarjamo srž svojega delovanja znotraj socialistične zveze. Drugo poti, vsaka bi bila pogubna za prihodnost, ne poznamo. Če jo kdo želi, potem naj jo pelje brez nas, brez sedanjega centralnega komiteja, ki je zadnje dve leti takšno strategijo gradil. Zavračamo in obsojamo tiste, ki nas želijo skregati z ljudmi, ki rušijo zaupanje, ki ga vzpostavljamo. Za zaupanje pa sta vedno potrebna dva.

Marsikaj, kar je zrastle na zelniku Slovenije in kar je bilo tudi obsojano, sedaj že postaja last

Jugoslavije. Zvezna konferenca partije je potrdila marsikatera slovenska stališča, prav tako je bilo tudi na zadnji konferenci komunistov armade čuti več demokratičnega in za dialog pripravljenega duha. Slovenija ne sme postati vase zaljubljen rezervat, ampak republika naprednih pogledov in primerov. Naš centralni komite ve, kaj hoče. Sedaj je čas, da vsak, ki mu je za napredek, zastavi svojo odgovornost. Čas modrega vodstva, ki vse ve in lahko odgovori na vsa vprašanja, je minil, in dobro je, da je tako, je dejal Kučan.

Zavračamo in zavrnilo bomo vsak neupravičen, podel napad na Slovenijo. Tu ni kontrarevolucije, ni želja po odcepitvi, ni želja po prevladi nad drugimi. Slovenski ponos ne ogroža ostalih, ampak prispeva k bogatejšemu jugoslovanskemu socializmu. Znali pa bomo oceniti in preprečiti tudi tisto, kar blati druge, kar vzburja strasti, tudi pod plaščem demokracije in svobode ter na hrbtu partije. To smo v preteklosti že storili, enako pa bomo ravnali tudi v prihodnje.

Demokracija in svoboda v gospodarstvu ter njegov napredek bosta najprej zruvala korenine krize, od sprejetega soglasja o gospodarski reformi ne smemo odstopiti in se ne ukloniti zakonu ulice, vse skupaj pa bo dalo prostora samoupravnim, človekovi, ustvarjalni svobodi ter besedi, tudi različno mislečih.

J. Košnjek

Bo kraljica športa dobila tudi kralje - Tako se sprašujemo v članku na športni strani, kjer pišemo o položaju atletike, kraljice športov, ki ima pri nas še redke svetovne vrednosti, enakovredne tujim, na primer skakalcu v višino iz Sovjetske zveze Povarnitsinu. Nastopil je na mitingu v Ljubljani, od koder je tudi posnetek.

(J. K.)

- Foto: G. Šinik

Živina je dražja, mleko pa še ne

Kranj, 24. junija - Za živino veljajo od sredine junija nove odkupne cene. Kilo-gram mladega pitane goveda (ekstra razred) stane skupaj s premijo za nižinsko območje 3000 dinarjev. Za mleko s 3,6 odstotka tolsče je tudi že dogovorjena nova odkupna cena - 500 dinarjev za liter, vendar pa bo začela veljati šele julija oz. po sprejetju nove zaščitne cene.

Odbor za pospeševanje proizvodnje hrane pri republiškem sisu za intervencije v kmetijstvu je pred kratkim sprejel tudi nove, višje republiške premije za prirejo mleka in za pitanje telet. Premija za mleko je v nižinskem območju 25 dinarjev, v hribovskem in na družbenih farmah 66 in v višinsko-gorskem območju 99 dinarjev. Premija za pitanje telet je v nižinskem območju 280 dinarjev za kilogram, v hribovskem 560 in v višinsko-gorskem 786 dinarjev. Višje premije za pitanje telet veljajo od 1. junija naprej, za mleko pa od 1. julija.

C. Z.

Razširjena seja slovenskih sindikatov

Recepta, kako iz krize, niso iznašli

Ljubljana, 24. junija — Če so optimisti pričakovali, da bo petkova razširjena seja republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije odkrila pot iz krize, so se zmotili. Kajti razprave so poudarjale, da v sindikatih po starem ne gre več, da bo treba začeti drugače. Toda kako?

Ze Miha Ravnik je uvodoma poudaril, da delavci in razmere zahtevajo drugačen sindikat, nekaj razpravljalcev za njim pa je bilo v besedah še mnogo krepkih. Še mnogo nazorneje od kopic besed, izrečenih v petek, o položaju sindikata v družbi in odnosu do tečaj delavcev govore stavke, ki so ta čas pretresale Maribor. V zvezi s sindikalnim odnosom do stavk je bil zlasti

umesten nastop Tamovega delegata Draga Horvata. Izjavil je, da mora sindikat sam sebi izreči kritiko spričo mlahavega in boječega odnosa do njih.

Tudi do drugih družbenih vprašanj, do razmer, ki pehajo delavce v revščino in mezni položaj do države, ima sindikat enako neopredeljen odnos. To je treba spremeniti, so poudarili razpravljalci na seji, pri čemer

je več pričakovati tudi od sindikalnega vodstva. Kot je dejal eden od govorcev, bi moralo tudi sindikalno vodstvo kdaj podstaviti hrbet, kot so to storili v interesu svojega članstva Smole, Kučan in Anderlič.

Več o tem, kaj so še rekli na razširjeni seji republiškega sindikalnega sveta, na 2. strani.

D. Z. Zlebir

Slovenec v Beogradu

Beograd, 23. junija — Po vseh peripetijah, ki so se v zvezi z izvolitvijo novega predsednika konference ZSMJ pričele že lansko leto, so delegati iz vseh koncev države le uspeli ujeti korak z »nacionalnim ključem«, ki se upošteva pri najvišjih zveznih funkcijah. Za vsega en glas je bil za novega enoletnega predsednika zvezne mladinske organizacije izvoljen Branko Greganovič iz Slovenije, ki je od začetka letošnjega leta opravljal funkcijo profesionalnega člana predsedstva K ZSMJ, predtem pa bil aktiven v vrstah mariborske mladinske organizacije, tudi kot urednik študentske Katedre.

V. B.

V Škofji Loki odkrili spominsko ploščo dr. Ernestu Kramerju

Devetdeset let raziskovalnega dela v kmetijstvu

Škofja Loka, 25. junija — Pred devetdesetimi leti je bilo na pobudo Kranjske kmetijske družbe in ob gmotni podpori mesta Ljubljane (v času županstva Ivana Hribarja) ustanovljeno Kmetijsko kemijsko preskuševališče za Kranjsko, iz katerega se je razvil današnji Kmetijski inštitut Slovenije.

Preskuševališče je bilo pomembno za napredek strokovnega dela v kmetijstvu in za širjenje slovenske besede v kmetijski in tehniški znanosti, veliko

zaslug za to ima prav njegov prvi ravnatelj dr. Ernest Kramer iz Škofje Loke, raziskovalec evropskega merila, agronom, prvi slovenski bakteriolog in neu-

Mag. Jurij Kumer iz škofjeloške kmetijske zadruge odkriva spominsko ploščo dr. Ernestu Kramerju. - Foto: G. Šinik

morni strokovni pisec, kateremu so, kot je na sobotni slovesnosti v Škofji Loki dejal Slavko Gliha, direktor Kmetijskega inštituta Slovenije, v zahvalo za njegovo delo, za zgled mladim in v dokaz, da čas prekoslej pretehta zasluge vsakogar, odkrili na hiši Mestni trg 8 spominsko ploščo. O pomenu njegovega strokovnega in raziskovalnega dela za napredek kmetijstva je spregovoril dr. France Adamič, zaslužni profesor Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani, ki je še posebej poudaril, da je preskuševališče pod Kramerjevim vodstvom raziskovalo dolenski, belokranjski in vipavski vina, prst na gorenjski ravnini, učinkne rudniških gnojil na kakovost in količino pridelkov, načine obdelovanja kmetijskih zemljišč na Ljubljanskem barju, vodne vire na Kranjskem, sorte poljščin, vrtnin in hmelja. Dr. Kramer je delal kemijske, bakteriološke in fiziološke analize za potrebe kmetijstva, živilstva, medicine, obrti in industrije. Napisal je številne članke, razprave in knjige, ki nimajo samo zgodovinske, temveč nekatere še vedno tudi uporabno, strokovno vrednost.

C. Zaplotnik

Slovenska skupščina o ustavi in mariborskem štrajku

Delegati niso pojedli prejšnjega sklepa

Ljubljana, 24. junija — Tajno glasovanje v republiški skupščini je odločilo glede referenduma o spremembi zvezne ustave. 56 delegatov je bilo zato, med njimi tudi nekateri gorenjski, da se referendum razpiše takoj, ko so spremembe ustave še v osnutku (to terjajo kar precejšen del javnosti tudi s svojimi podpisi), 65 jih je bilo proti, 13 pa se jih je vzdržalo. To pomeni ponovno potrditev že sprejetega stališča skupščine, politike in ustavne komisije, da se razpiše ljudski referendum, če bo po oceni ustavne komisije in skupščine potreben, šele tedaj, ko bo

znan predlog dopolnil k zvezni ustavi. Takšen sklep je bil sprejet predvsem v dobro strpnosti, preudarnosti in treznosti, saj bi lahko imel marsikdo v Jugoslaviji slovensko referendumsko glasovanje za grobo, razdiralno in še ne vemo kakšno škodljivo politično manifestacijo!

Slovenska skupščina je v obrambo stališča, da ulica ne more reševati problemov in da od gospodarske reforme, ki ne bo minila brez posledic, ne smemo odstopiti, zavrnila zahteve mariborskih stavka-jočih po ugotavljanju odgovornosti zvezne vlade in po sklicu izredne seje zvezne

skupščine, na kateri bi ukiniti omejevanje osebnih dohodkov. To problematiko bo obravnaval zbor združenega dela republiške skupščine na osnovi analiz izvršnega sveta in zbornice.

Predvsem pa ljudem ne lažimo! Tako je bilo slišati v skupščini ob priporočilu direktorjem in drugim vodilnim (tako gospodarskim kot samoupravnim in političnim) v podjetjih, da je treba delavcem povedati po resnici o položaju v podjetjih, pa tudi to, kaj lahko naredijo sami za boljši položaj.

J. Košnjek

Jutri seja radovljiške skupščine

Volili bodo predsednika

Radovljica, 24. junija - Delegati radovljiške občinske skupščine bodo jutri na skupnem zasedanju volili predsednika skupščine. Kandidata sta dva: Ciril Ažman iz Ljubnega (zdaj predsednik občinskega sindikalnega sveta) in Marko Bezjak iz Radovljice (direktor Uprave za družbene prihodke SO Kranj). Izvoljen bo tisti, ki bo dobil večino glasov. Če v »prvem krogu« ne bi uspelo nobenemu, se bo glasovanje ponovilo za kandidata, ki je dobil več glasov.

Po skupni seji bodo skupščinski zbori zasedali ločeno. V osrednjih točkah dnevnega reda bodo obravnavali analizo četrletnega gospodarjenja v radovljiški občini, analizo zaposlovanja in kadrovskega razvoja občine in predlog, da bi srednjeročni družbeni plan občine dopolnili še z izgradnjo radovljiškega dela avtomobilske ceste Bratstvo in enotnost po trasi, ki bi potekala ob sedanji cesti, a brez cestninske postaje na Brezjah, kot predlaga investitor, republiška skupnost za ceste.

C. Z.

VAŠ BUTIK
TURISTIČNIH
USLUG

KOMPAS
LETALIŠČE
BRNIK
TEL.: 22-347

TOMAŽ GERDINA

ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Grožnja vrnitve starih časov

Atentat na turškega ministrskega predsednika Turguta Özala lahko opišemo ali kot osamljeno brezupno dejanje enega izmed političnih skrajnežev, pred katerimi skoraj nobena država ni imuna, lahko pa kot napoved novega izbruha terorizma. Vse več ljudi opozarja na podobnost z razmerami v letu 1980, ko je v kaos posega vojska in prevzela oblast.

O Turčiji zadnja leta pišemo kot o državi, ki je uspela z različnimi reformami gospodarstvo postaviti na trdne temelje in obenem na pritisk predvsem evropske skupnosti opustiti nekaj ukrepov. ki so Turčijo uvrščali med najhujše kršiteljice človekovih pravic v Evropi. Oblast je tako nekaterim opozicijskim strankam in njenim voditeljem spet dovolila javno delovati in celo sodelovati v volilnem procesu. To je bila ena izmed temeljnih zahtev evropske skupnosti, v katero bi Özal rad včlanil Turčijo. Pravzaprav je to njegova prva naloga in tej je podredil vse druge zunanje politične zadeve, kamor štejejo predvsem približevanje Grčiji, ki bo v kratkem prevzela vodstvo v skupnosti.

Tudi gospodarske reforme so v skupnosti lepo sprejeli. Vendar je odziv nanje v sami Turčiji precej drugačen. Veča se narodni dohodek na prebivalca, država se industrializira, večajo se mesta, ostaja pa revščina tako v nerazvitih jugovzhodnih pokrajinah kot tudi v samih mestih. Velik izvoz in načrtovanje še večjega, s katerim se turške oblasti v zadnjem času tako radi pohvalijo, je prinesel velike dobičke predvsem bankirjem in tujim investitorjem, medtem ko slabo plačani državni uslužbenci in mezdni delavci predvsem v industriji, od tega nimajo veliko. Zanje gospodarske reforme in liberalizacija tržišča pomenijo le vedno višje cene (inflacija je približno 70-odstotna). Glede na to, da namerava Özal omejiti zunanjetrgovinski primanjkljaj predvsem z omejevanjem domačega povpraševanja, se nižjim in srednjim slojem ne obetajo boljši časi.

Kljub temu da skuša vlada z nekaterimi projekti, ki naj bi omilili akutno brezposelnost in revščino v najmanj razvitih področjih, prebivalce pomiriti, pa so se po državi že razbohotili nemiri in predsednik Evren, ki je vodil vojaški udar leta 1980, je enkrat že zagrozil, da bo vojska ravnala enako, če bodo politiki državo spravili v tak nered, kakršen je v Turčiji vladal pred osmi leti. Kasneje je te svoje besede sicer preklkal, vseeno pa je z njimi sprožil plaz ogorčenosti. Opozicija, ki se ima za branilko demokracije, je začutila grožnjo, in je take napovedi obsodila.

V Turčiji tako naraščata in levi in desni ekstremizem, polarizacija je močnejša tudi znotraj same vladajoče stranke. Propagiranje in nasilno formiranje tako različnih stvari, kot so svobodno tržišče, razvoj, demokratizacija, zategovanje pasu, in pojavi vseh vrst ekstremizma, pa lahko pred turško prihodnost postavijo predvsem negotovost.

Tomaž Gerdina

LEJA COLNAR
POGLED ČEZ PLOT

Kamen je vržen ...

Pod naslovom »S kamenjem nad stražarja« Politika poroča o »izgredih huliganov v Mariboru«. Uvodoma poudarja, da kot kaže, svojevrstna politizacija mladih in spodbujanje protimadnega razpoloženja med njimi v zadnjem času dobiva vedno bolj konkretne poteze. Nekateri posamezniki neposredno izzivajo pripadnike oboroženih sil v severovzhodni Sloveniji. Tako se je v mariborskem predmestju Tezno pred dnevi pojavilo grafitno sporočilo »JLA-SNZ-ZKJ = kljukasti križi«, na vojašnici Slave Klavore v Mariboru pa grafit z napisom »Janša pojdi domov«. Nekaj dni pred tem pa je 16-letni mladenič z lil vedro vode pred bivšega oficirja JLA.

Kakšne pa so spodbude za novo turistično sezono? **Neue Kronen Zeitung** je pisal, naj se turisti ne bojijo preveč drastičnih podražitev, saj je hkrati še bolj padla vrednost dinarja. S tem pa se veča tudi razlika med razvitim liberalnim severom države in nerazvitim, neučinkovitim, dogmatskim jugom. Razplamtela so se nacionalna nasprotja in prerasla v ideološki spor, ki se je zaostri s kritikami na račun JLA v slovenskem tisku in kulminiral z domnevnimi intervencijskimi načrti pretežno srbskega vojaškega vodstva, ki mu je proces liberalizacije v Sloveniji trn v peti. Generali se namreč čutijo poklicani, da kot predstavniki edine še enotne in centralne institucije v Jugoslaviji čuvajo red v državi. Nove ideje, prevelika kritičnost in pluralizem mnenj, kar dovoljuje in celo podpira slovensko vodstvo, po mnenju generalov ogroža obstoj države.

Die Presse pa piše o veliki ljubezni Jugoslovancev do orožja. V Jugoslaviji naj bi bila vsaka četrta družina »skromno oborožena«, orožja, ki ga tihotapijo iz tujine, pa je veliko več. Poznavalci ocenjujejo, da je v Jugoslaviji težje priti do voziškega dovoljenja kot do orožnega lista, ki ga lahko dobi vsak zdrav, polnoletni in nekaznovani državljan. Najnovejša moda je minipištola Magnum 375, izdelek tovarne Crvena zastava. Letos naj bi jih na jugoslovansko tržišče poslala še 1000, naslednje leto pa kar 1500, s čimer bo v omaj zadoščeno potrebam balkanskih ljubiteljev orožja...

GORENJSKI GLAS

Ob 35 – letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča

Izdaja časopisno podjetje Glas Kranj, tiska Ljudska pravica Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Stefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Zalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kultura), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Danica Dolenc (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), Stojan Saje (družbene organizacije in društva, SLO IN DS, ekologija), Danica Zavrli – Ziebir (socialna politika), Dušan Humer (šport), Vilma Stanovnik (Tržič, turizem), Vine Bešter (mladina, kultura), Franc Perdan in Gorazd Sinik (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Nada Prevc in Uroš Bizjak (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naročnine za 1. polletje 15.000 din.

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 – Tekoči račun pri SDK 51500 – 603 – 31999 – Telefoni: direktor in glavni urednik 28 – 463, novinarji in odgovorna urednica 21 – 860 in 21 – 835, ekonomska propaganda 23 – 987, računovodstvo, naročnine 28 – 463, mali oglasi 27 – 960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421 – 1/72.

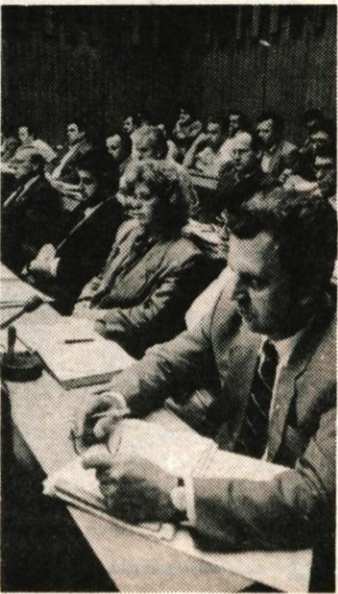
uredništvo tel. 21860

RAZŠIRJENA SEJA REPUBLIŠKEGA SVETA ZVEZE SINDIKATOV SLOVENIJE

Sindikat naj bo delavčev

Ljubljana, 24. junija — V času, ko vsemu jemljemo mero, tudi delavci hočejo ukrojitvi sindikat, ki bi se čim bolj prilagel njihovim interesom. Z namenom, da bi našli odgovor na vprašanje, s kakšnim sindikatom bodo zmogli iz krize, so se člani republiškega sveta ZSS, predstavniki osnovnih, občinskih, medobčinskih organizacij in večjih sistemov, sešli na razširjeni seji. Prek tristo sindikalnih aktivistov, od katerih jih je dobra tretjina priglasi k besedi, je iskalo vzroke krize in način, kako delavcu povrniti samoupravljanje in zaupanje v njegovo organizacijo. Žal je bilo veliko razprav takšnih, ki niso segale čez plot domače tovarne, na drugi strani pa preveč načelnih z že velikokrat slišanimi razmišljanji, pa bolj malo idejami, kako res iz krize s sindikatom delavcev. Ob sklepu je bilo vendarle jasno: delavci hočejo bolj udariti kovit, borben, brezkompromisen sindikat, ki se bo zavzel za tržno gospodarjenje, se upri posegom države v gospodarjenje in odločitvam, bodo slabšali položaj delavstva, zahteval bo racionalizacijo v družbeni organiziranosti, začeni sam s sabo. Socialno varnost, so si bili edino. Tudi glede stavk kot načina uveljavljanja delavskih interesov, potem ko odpove vse drugo, so se pogumneje opredelili, z obvezo, da temeljito razjasnijo stavkovna pravila.

Teško bi rekli, da je bila razširjena seja slovenskih sindikatov prelomna, saj, kot je ob sklepu tega sindikalnega »mini kongresa« dejal član predsedstva Lado Brolih, niso kongresi, besede in papirji tisti, ki prinašajo spremembe. Le po konkretnem delu je moč meriti učinke sindikata. Ko so razpravljali o delu te organizacije v preteklih dveh letih po 11. kongresu, so bila mnenja o njegovi učinkovitosti delje-

sti se namreč uveljavlja uravnilovka, ker pač v delovnih organizacijah nimajo druge izbire, v uravnilovko pa vodijo tudi številni ukrepi omejevanja osebnih dohodkov.

Administrativni ukrepi, kot so dejali, vodijo v še globljo krizo, ne pa iz nje. Razbremenjevanje gospodarstva na delavčevih plečih ne rodi sadov, prav tako ne na račun siceršnjega družbenega standarda, kar boleče občutijo tudi delavci v družbenih dejavnostih. Kot so poudarjali številni razpravljalci z družbene »porabe«, slednja postaja (sodeč po mišljenju in ravnanju državne administracije) že kar potrta. Tako je bilo govora o zdravstvu, kjer predstavniki republiškega odbora sindikatov te dejavnosti terjajo vnovičen odgovor na vprašanje o lanskim nepokritih izgubah in ukrepih zoper krizo v tej družbeni dejavnosti. Tudi iz kulture in socialne dejavnosti, pa še mnogih panog in strok, so na razširjeni seji postavljali vprašanja in trditve o vse globlji družbeni krizi.

Govorili so tudi o vse aktualnejših tehnoloških in ekonomskih presežkih delavcev, ki bodo ob uveljavljanju tržnih zakonitosti večji in večji problem. Odpuščanje delavcev ni prava rešitev, temveč je slednje treba iskati v perspektivnejših progra-

mih in usmeritvi na tuje tržišče. Kot se je pokazalo na razširjeni sindikalni seji, se delavci tudi ne ogrevajo pretirano za predloženi socialni program, čeravno so ga na koncu sprejeli, temveč zahtevajo razvojne programe, ki bodo vsem zagotovile ne le socialno varnost na robu preživetja, pač pa še kaj več. Seveda pa ni na sindikatu, da bi nosil odgovornost za takšne programe, izdelajo in uveljavljajo naj jih strokovnjaki, sindikat pa naj le bdi nad njihovim uresničevanjem. Sicer pa so socialni programi izdelani zato, da noben delavec ne

cer pa je razprava ugotovljala, da stavkovna pravila ostajajo nedorečena, vsaj glede na meščanja osebnih dohodkov v času stavkanja, nadomestila izgubljenih delovnih ur, stavkovnega odbora. Ni več dvom, da mora stavko voditi sindikat, saj na ta način ohranja enega redkih stikov z delavstvom. Namreč še tega ne bo, če sindikat v konfliktni situaciji ne na strani delavcev, potem se do le-ti obrnili drugam.

Sindikat članstva

Kot je uvodoma priznal tudi predsednik slovenskih sindikatov Miha Ravnik, sindikat sam seboj ni zadovoljen, to dejstvo pa so podkrepile tudi številne razprave, ki so ostro terjale pravo delavske organizacije. Kakšna natančno naj bo, toker sicer niso našli recepta. Dali pa so nekaj pobud, kako si predstavljajo kadrovske, organizacijske in vsebinske prenovitve. Kadrovske preoblikovanje sindikata terja take ljudi, ki se bodo spopadali s težavami delavstva. Tudi naloge bo moral drugam opredeliti kot doslej, ko se je v družbenopolitična organizacija da bi bila dopadljiva drugim organizacijam, ukvarjala z vsebin in z ničemer hkrati. Zdaj bo rala določiti prednostne naloge pa so ta hip zlasti prestrukturiranje gospodarstva in socialna varnost delavcev. Tudi forumski način dela odtujejo te organizacijske spremembe. Brez tega zlog, da se preveč ukvarja s širimi splošnimi družbenimi vprašanji in premalo s težavami delavcev. Razpravljalci so zahtevali, naj bo delavska organizacija manj splošna in bolj interesna. Tudi ko se v najvišjih državni vrhovih odloča o vprašanjih, ki so pomembnih za delavca, bi morali biti sindikat enakopraven partner ostalim, odločenice bi morale povzdigniti svoj glas v prid delavcev, pa naj pri tem več traja tudi sindikalno vodstvo. Brez tega pa je sindikat le podaljšana roka državne administracije, parca in poslovodnih struktur, ki delavcem post festum tolmachi njihove odločitve. Hočemo samostojen sindikat, eden od predstavnikov mariborskega sindikalnega organizacijam.

Miha Ravnik

Delavci in razmere terjajo spremembo

Miha Ravnik je uvodoma poudaril, da v sindikatih niso več zadovoljni s svojo organizacijo, in da se sindikat v času poglabljanja gospodarske in družbene krize očitno ni na pravi način vključeval v njeno razreševanje, kajti med delavstvom ima vse manj podpore.

Večji del svojega govora je predsednik slovenskih sindikatov posvetil prestrukturiranju gospodarstva, uveljavljanju tržnega načina gospodarjenja in posledicam, ki jih utegnejo imeti porodni krči tega načina na materialni in socialni položaj delavcev. Govoril je tudi o izplačevanju osebnih dohodkov, v času, ko sprejeti gospodarski ukrepi zaostrejujejo likvidnostni položaj posameznih podjetij in pogoje izplačevanja osebnih dohodkov. Zato je predlagal, naj v OZD omogočijo delavcem dvakratno izplačilo, pri čemer naj se prispevki obračunajo pri zadnji akontaciji, kar bi ublažilo nelikvidnost.

Sindikat mora sodelovati pri oblikovanju cene dela in zaščiti delavca. To je treba storiti z določitvijo najnižjega osebnega dohodka, in sicer ne zato, da bi podpirali uravnilovko, temveč uveljavili to kategorijo povsod tam, kjer delavcem ni zagotovljeno delo in razvojna perspektiva in zato ni opravičila za sedanje razpore v teh OZD.

Govoril je o tem, kako je razumeti tehnološko, razvojni in kadrovske prenovitve gospodarstva, tudi tako, da se ukinjajo neperspektivni programi, katerih obstoj je družbeno in ekonomsko neopragljivo. Vse aktualnejša postaja socialna zaščita delavcev, ki jo je treba zagotavljati s sprotnim spremljanjem rasti življenjskih stroškov in določanjem »praga« revščine, z dopolnilnimi viri pomoči, z razbremenjevanjem osebnih dohodkov v gospodarstvu, preveriti davčni sistem tudi z vidika socialne funkcije ter prerazporejanjem dela sindikalne članarine tudi za ta namen.

Miha Ravnik je poudaril tudi odnos sindikata do stavk, ki naj jo ta organizacija vodi in organizira ter v njihovem imenu vodi strpen dialog z onimi, zoper katere vodi stavko.

Na kraju je poudaril, da mora biti prenovljen sindikat samostojen sindikat, ki bo delal v prid delavca, da si spet pridobi njegovo zaupanje.

bi ostal brez dela in prepuščen sam sebi, ko gre za vprašanje njegovega obstoja.

V stavki na strani delavcev

Medtem ko prve strani časnikov polnijo vesti o tem, da Slovenijo (minuli teden zlasti Maribor) pretresa stavkovni val, tudi razpravljalci petkove sindikalne seje niso mogli mimo te nekaj tabu teme. Delavci po rednih samoupravnih poteh že dolgo ne morejo več uveljavljati svojih zahtev, kajti samoupravljanja ob vse večjem državnem intervencionizmu ni več. Zato vse pogosteje stavkajo. Pred časom so sindikati stavke ponovno priznali, zdaj prihaja pobuda, naj bi jih vključili tudi v ustavo. Si-

Drugačna izhodišča za reformo gospodarskega sistema

Resnična drugačnost obuta v težke cokle

Kranj, 24. junija — Sveženj gradiva, ki ga je pripravila komisija za reformo gospodarskega sistema in poimenovala »izhodišča za reformo gospodarskega sistema (teze)«, dobiva prve ocene, predvsem pa stališča, da je gospodarska reforma neobhodna, da je edini možni izhod iz zdajšnje jugoslovanske krize. Bistveno je seveda vprašanje pojmovanja družbene lastnine in njene kapitalizacije.

Kako radikalno so zastavljene spremembe, pove ugovitev, da so ustavne spremembe preozek okvir za gospodarsko reformo. Avtorji so jo zapisali v uvodu gradiva, ki ima značaj tez, kar po svoje govori o realnostih naših razmer, odnosov in nasprotij. Spoznanje seveda ni novo, navsezadnje ga je podčrtala javna razprava o ustavnih spremembah, seveda ne vsepovsod in v vseh okoliščinah, praviloma v razvitejših sredinah, kjer jih je radikalnih sprememb manj strah. Nikakor se seveda ne kaže slepiti, kako težka cokla so za resnično drugačnost sedanjega materialne razmere, ki se jih seveda ni moč čez noč otresti in brez njih kreniti v gospodarsko reformo. Nerazvit in uspan del jugoslovanskega gospodarstva, ki ga najdemo tudi v Sloveniji, dolga leta solidarnostno reševan, bo seveda še naprej vstranjal na prelivanju dohodka, bitka za razporejanje dohodka bo še naprej prisotna. Gospodarska reforma mora torej s tem zavestno računati, objektivno ima torej lahko le značaj evolutivnega in ne revolucionarnega spreminjanja gospodarskega sistema. Žal iz gradiva ni moč jasno razbrati, kakšen je končni cilj in kakšna odstopanja oziroma postopnost, ki naj bi nas pripeljala do njega.

Pogumno prispeli do vprašanja lastnine

Vsekakor lahko rečemo, da so avtorji izhodišča pogumno prispeli do vprašanja lastnine, ki je vsekakor temeljni problem gospodarske in družbene reforme. Niso se namreč opredelili, temveč ponujajo alternativne rešitve pri operacionalizaciji, kar seveda povratno zastavlja vprašanje o pojmovanju lastnine v samoupravljanju, ki ostaja temelj družbeno ekonomskih odnosov, kakor pravijo »teze«. Zategadelj je ob branju gradiva moč reči, da pogumno zastavlja, ne pa tudi razrešuje ta vprašanja.

V izhodiščih je namreč jasno zapisana ugovitev, da je treba dokončno opustiti nelastninski koncept družbene lastnine in jasno določiti njene titularje (naslovnik). Gre torej za kapitalizacijo družbene lastnine, ki naj se obnavlja in povečuje, ki naj ne bo več le splošni pogoj dela, temveč naj ima vrednost. Kam nas je privedel dosedanj nelastninski koncept družbene lastnine seveda ni potrebno ponavljati, na kratko lahko rečemo, da so erizije družbene lastnine in ogrožanja ne samo razširjene, temveč tudi enostavne reprodukcije. Soglasja, da je treba koncept družbene lastnine spremeniti, torej ni težko doseči, težko pa bo doseči operacionalizacijo, od le-te pa bo seveda odvi-

Premalo se zavedamo, da smo z eno nogo že globoko v gospodarski reformi, razmere so namreč tako zapletene, da to ni moč storiti naenkrat, temveč bodo pripravljene stvari sproti uveljavljene, je od junija naprej sprejete ukrepe ekonomske politike pojasnil Andrej Miklavčič, podpredsednik Gospodarske zbornice Slovenije, ki je minuli teden na seji izvršnega odbora Medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko spregovoril tudi o okvirih gospodarske reforme, kakršno ponuja izhodišča zanjo, ki jih je pripravila komisija pri vznezem izvršnem svetu. V glavnih so se stvari korenito spreminile, čez noč, je dejal Andrej Miklavčič, in dodal, da je iluzorno pričakovati, da bo šlo brez težkih socialno političnih spopadov, saj v gospodarsko reformo vlečemo težko breme, sedanje materialne razmere naše družbe. Na vprašanje, kakšna je druga možnost (to je označil kot skorajda edino, ki nas lahko izvleče iz globoke krize) pa je kratko odgovoril, da izbere tako tekoč ni, preostane le neekonomija centralizma (stalinizma).

sno vse ostalo, tja do reforme političnega sistema. Tja do vprašanja torej, kakšna je možnost za resnično drugačnost.

Določena, predpisana ali nepredpisana cena družbene lastnine

V vprašanju, kakšno ceno bo imela družbeno lastnina, slutimo lahko odgovor na vprašanje, kako korenita bo gospodarska reforma, kolikšna bo resnična drugačnost. V gradivu so ponujene tri alternativne rešitve.

Prva: Cena za uporabo družbene lastnine naj bi bila obvezna akumulacija. Utemeljitev pa se glasi takole: »V skladu s tržnim značajem gospodarstva in trgov dejavnosti proizvodnje in potemtakem tudi trgov kapitala (v tem primeru: družbenega), bi bilo treba uvesti obvezni del akumulacije kot ceno za uporabo družbenih sredstev v višini realnih obresti od družbenih sredstev, s katerimi razpolaga vsaka delovna organizacija, glede na to, da družbeno lastnina ni nelastnina, temveč ima tudi svojo ceno uporabe. Ta bi se izločala iz poslovnega rezultata (dobička).

Druga se glasi takole: »Alternativna rešitev bi bila v tem, da bi z družbenim dogovo-

Pospeševanje regionalnega razvoja ostaja vsebina izhodišč za reformo gospodarskega sistema, veendar drugačna kot doslej. Spremembe napoveduje že uvodno stališče, da so sedanje institucije, mehanizmi in instrumenti pospeševanja razvoja manj razvitih maloštevilni, nerazdeljeni in premalo prilagojeni zahtevi po racionalnem obnašanju in učinkoviti alokaciji investicij. Bistvo reforme je opuščanje administrativnega (re)distributivnega sistema, ki naj bi ga nadomestilo dejansko združevanje dela in sredstev, novost je pravna varnost vlaganj, ki naj bi jih sprejemala tudi tehniška in strokovna pomoč. Preobrazbo naj bi doživel zvezni sklad, ki naj bi postal poslovno razvojna institucija. Predlogi torej, ki so na liniji slovenskih stališč. Po zglad nam ni treba daleč, je dejal Andrej Miklavčič, oziroma se v sosednji Italijo, kjer so v zadnjih letih dosegli velik gospodarski napredek, niti lire pa niso dali naravnost v roke nezavrtim, temveč domačim in tujim investitorjem.

rom o delitvi dohodka določili razmerje oziroma soodvisnost gibanja osebnih dohodkov in akumulacije glede na angažirana sredstva.

Tretja, ki je označena kot posebna alternativna rešitev pa je »proti predpisovanju akumulacijske obveznosti, glede na to, da bi se dovoljšnja akumulacija zagotavljala indirektno (s spremembami v lastninskem odnosu in z interesom dolovnih organizacij, da obstanejo v konkurenčni borbi na odprtem trzišču).

Vse tri rešitve seveda dokaj jasno določajo družbeno ekonomsko razmerja, povratno torej lahko sklepamo, kakšen značaj naj bi imela družbeno lastnina. Pri prvi številki v bistvu ne gre za posojanje državne lastnine delavcem. V drugem primeru je razmerje skorajda enako, bistveno drugačno prinaša tretja rešitev, ki zahteva resnično preobrazbo nelastninskega in državnega značaja družbene lastnine in vzpostavlja samoupravni, namesto državnolastniškega družbenoekonomskega odnosa. Vendar je ta tretja rešitev v gradivu omenjena kot posebna, sklepamo torej lahko, da velikih možnosti nima.

Resnična drugačnost je torej obuta v težke cokle, objektivno in subjektivno jo določajo težke materialne razmere naše družbe, tudi nerazvit in uspan del našega gospodarstva, slaba tolažba pa je, da bi se takšnih sprememb lahko korenito in pogumno lotili pred leti, ko nam še ni bilo tako težko. Dobra tolažba pa bi bila, če bi bila ta resnična drugačnost postavljena vsaj kot cilj, do katerega naj postopoma pridemo.

M. Volčjak

Starši iz Ljubnega, Posavca in Otoč zahtevajo

Tovarišica Minka naj ostane!

Ljubno, 23. junija — Moški ki nas je v četrtek poklical v uredništvo, nas je prosil: »Pridite popoldne v dom TVD Partizan v Ljubno na protestni shod. Starši so ogorčeni, ker jim bodo v vrtcu na Posavcu zamenjali vzgojiteljico, pa čeprav jo imajo otroci radi in so tudi starši z njo zadovoljni.

O kakšnem protestnem shodu ne bi mogli govoriti. Otroci iz vrtca so najprej v dvorani pokazali, kar so se naučili, se igrali skupaj s starši, s tovarišicami in podobno, za konec pa so starši postavili še nekaj vprašanj, na katere bi želeli odgovore.

Kaj je razlog, da bo vodstvo Vzgojnovarstvenega zavoda Radovljica zamenjalo tovarišico Minko z drugo vzgojiteljico, pa čeprav so z njo v kraju zadovoljni in bi tudi sama še naprej želela delati v vrtcu na Posavcu? Po mnenju staršev se vzgojiteljice prehitro menjajo. Komaj spoznajo kraj, poti, po katerih naj vodijo otroke, in podobno, že morajo v drug vrtec.

Čeprav Iskra Otoče plačuje za vrtec elektriko in kurjavo, morajo starši plačevati za otroke toliko kot drugod. Zakaj?

In tretje vprašanje: ali ne bi kazalo razmišljati o tem, da bi na Posavcu odprli še en oddelek. Otrok je namreč dovolj in tudi sicer bi bilo dobro, da bi bili razdeljeni v dve skupini. Zdjaj so vsi, od tretjega do šestega leta starosti v istem oddelku. To pa je tako, kot bi bili v istem razredu otroci od prvega do četrtega razreda, je dejal eden od staršev.

Jerica Ogrič, vodja Vzgojnovarstvenega zavoda Radovljica, je na vprašanje staršev otrok iz vrtca na Posavcu, odgovorila približno takole:

»Ker se vse tri zaposlene v vrtcu, vzgojiteljica, varuhinja in kuharica, vozijo na Posavec

od drugod (iz Lesc, Podbrezj in Gorij), je nevarnost, da bi ob zimskih neviščnostih vrata vrtca ostala zjutraj zaprta. To se za zdaj še ni primerilo, lahko pa se. To pa je bil tudi glavni razlog, da smo se odločili za zamenjavo vzgojiteljice in da bomo na Posavcu zaposlili domačinko, ki ima do vrtca vsega pet minut hoje. Sicer pa starši o tem ne morejo odločati... Iskra nam resda plačuje elektriko in kurjavo, vendar pa prostori, ki naj jih je dala na voljo, še niso docela urejeni in opremljeni. Pred nedavnim smo plačali telefonski priključek, čez poletje nameravamo urediti ventilacijo v kuhinji, umivalnike... — Zato tudi polna cena.

Kar zadeva še en oddelek na Posavcu, pa takole: za širitev dejavnosti ni denarja. Tako ni le v radovljiški občini, temveč tudi drugod v Sloveniji.

In naš komentar: strpen in argumentiran pogovor je še vedno pripeljal do rešitve, ki je ustrejala obema stranema — in tudi v tem primeru bo. Škoda je, ker starši že na sestanku v Ljubno niso povabili predstavnika Vzgojnovarstvenega zavoda Radovljica; iz njihovega odgovora pa še najbolj bode v oči kategorična trditev, da starši ne morejo odločiti o vzgojiteljici. Formalno morebiti res ne, sicer pa se imajo pravico vprašati, kdo bo vzgajal njihove otroke.

C. Zaplotnik

Celovita ponudba Iskre na področju telekomunikacij

Digitalni kontejnerski sistem na Škofljici

Na Škofljici poskusno obratuje telekomunikacijski objekt, ki si zasluži pozornost: digitalna centrala SI 2000/224 - prva z digitalnim prenosnim sistemom. V inženiringu Iskre Telematike sta sodelovali Iskrini organizaciji Elektrooptika in Elektrozeve.

V pogodbi, ki je bila pred dobrima dvema letoma sklenjena med Telematiko kot nosilcem del in PTT Ljubljana kot investitorjem, je bila predvidena izgradnja objekta »na ključ«. Za pridobitev dovoljenj in gradbenega dela je bila zadolžena ptt, za kontejner z opremo in prenosni kabel s prenosno opremo v Škofljici in Ljubljani pa Telematika s soizvajalci. Celotni inženiring — od izdelave tehnične dokumentacije, dobave opreme do montaže centrale, prenosnega sistema in medija — je torej prevzela Iskra. Opravljeno je bilo pionirsko delo, kakršno seveda spremljajo tudi zapleti.

Centrala SI 2000/224 je plod domačega znanja in je že atestirana. Na Škofljici bo lahko priključenih 1440 naročnikov in 90 digitalnih kanalov za povezavo z nadrejeno glavno centralo v Ljubljani. Oprema je nameščena v kontejner, ki nadomešča zamudno in drugo gradnjo običajnih prostorov, a vseeno omogoča razširitev zmogljivosti do približno 3000 naročnikov in 270 digitalnih kanalov.

Oптиčni kabel je zagotovil Iskrin Center za elektrooptiko, ki že sedmo leto uspešno razvija to sodobno tehnologijo. Na področju optičnih komunikacij proizvaja multimodna in monomodna optična vlakna, linijsko terminalno opremo za prenos digitalnih telefonskih signalov, TV signalov in računalniških podatkov, poleg tega pa še merilno in vzdrževalno opremo (s slednjo so bili doseženi dobri rezultati pri varjenju vlaken na relaciji Ljubljana - Škofljica).

Digitalno multipleksno opremo je dobavila Iskrina DO Elektrozeve in tako prispevala svoj del k prvi fazi celovitega omrežja, ki ga

bodo postopoma zgradili na področju končne ATC Škofljica.

Cveto Štular, vodja objekta, je povedal:

»Postavitev objekta »na ključ« je kompleksna naloga. Srečamo se z raznoterimi deli in različnimi izvajalci. Zato je potrebna dobra organizacija oziroma projektno vodenje s sprotnim usklajevanjem aktivnosti in hitrim reševanjem nastale problematike. Objekt v Škofljici je prvi, ki smo ga postavili na ta način, saj greza nov prenosni medij — prvo povezano central z optičnim kablom. Pridobili smo izkušnje, ki jih moramo kakovostno vključiti v nadaljnje delo.

Danes tržišče zanima predvsem kompletna ponudba — inženiring, tvrstni projekti pa so dohodkovno lahko privlačni tudi za DO s sistemsko ponudbo, seveda, če so ustrezno vodeni. Slednje namreč zagotavlja pravočasno in kvalitetno zaključitev, kar je referenca za pridobitev novih del, medtem ko zamude povzročajo v razmerah visoke inflacije in fiksnih cen negativne finančne učinke.

Kazimir Mohar

Delavci Verige so na referendumu glasovali za enovito delovno organizacijo

Veriga brez tozdovskih članov

Lesc, 24. junija — Za Verigo je znano, da so ji bile temeljne organizacije po sprejetju zakona o združenem delu bolj ali manj vsiljene. Pred dvema letoma je sicer poskušala zmanjšati število tozdov s sedem na štiri, vendar je bil izid zaradi nerodnosti pri pripravi referenduma negativen. Od tedaj do danes so se razmere v družbi nekoliko spremenile: demokratizacija je zajela vsa področja dela in življenja, kriza se je poglabila, politika je dala gospodarstvu več svobode pri določanju organizacijskih oblik in tudi Veriga je zabredla v precejšnje težave. Delovni kolektiv se je v četrtek ponovno odločil o reorganizaciji — tokrat o ukinitvi vseh tozdov in o oblikovanju enovite delovne organizacije. Izid referenduma je bil pozitiven, saj je za spremembe glasovalo po posameznih tozdih od 62 do 83 odstotkov delavcev.

Nova organiziranost — veljati naj bi začela z novim letom — bo še posebej poudarila pomen službe za razvoj. Če vemo, da gre v Verigi tudi za precejšnje razvojne probleme, potem je to vsekakor spodbudno. Nič manjše, če ne celo hujše, so kadrovske težave. Podatek, da je po »razprtjih« v vodstvu zapustilo Verigo domala dvajset ljudi na položajih, bržčas pove dovolj.

Tako velike kadrovske praznine ni mogoče nadomestiti naenkrat, ampak je za to potreben določen čas.

Bogo Košnik, sekretar občinskega sindikalnega sveta: »Čeprav so tozdi v Verigi obstajali le formalno, na papirju, so bili pogosto ovira za izvajanje skupnih navedb.«

Ob letošnjem prvem četrtletju je imela Veriga 2,3 milijarde dinarjev izgube. Čeprav je po majski sprostitvi cen podražila izdelke za 90 do 110 odstotkov, se bo do konca leta verjetno dokaj težko znebila rdečih števil. Iz-

Vinko Marzidovšek, direktor Verige: »Nova organizacija ne bo bistveno cenejša od prejšnje, predvidevamo pa, da bo precej učinkovitejša.«

delki črne metalurgije, ki so osnova za njihovo delo, se namreč dražijo hitreje kot njihovi, prodaja izdelkov pa za zdaj zaostaja za načrta za 12 odstotkov (kar pa je značilno tudi za mnoge druge organizacije na Gorenjskem). Ker so bili izdelki Verige do nedavnega precej večji od zasluzka, je najemala posojila, ki pa so ji povzročila še težke likvidnostne probleme.

C. Zaplotnik

Radovljiški komunisti o nalogah do leta 1990

Če nalog ne bomo uresničili, se bo ugled ZK še zmanjšal

Radovljica, 23. junija - Člani občinskega komiteja ZKS Radovljica so v osrednji točki četrtkove seje obravnavali (in sprejeli) program dela občinske organizacije ZK in njenih organov do leta 1990. V razpravi je bilo poudarjeno, da je od tega, ali bo naloge uresničila ali ne, veliko odvisen ugled zveze komunistov.

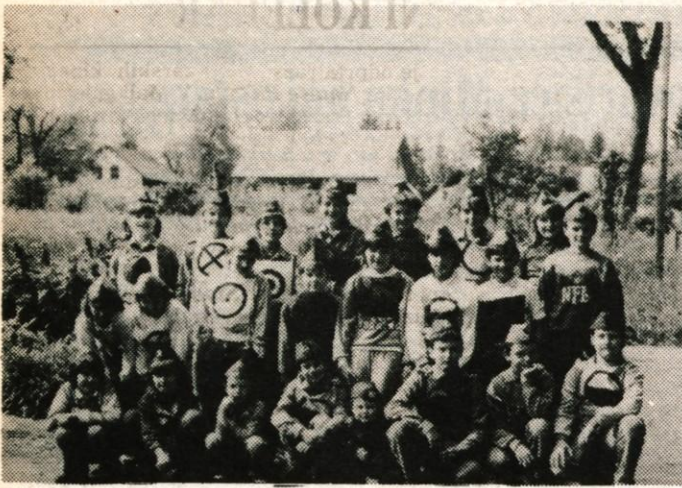
Omenimo le nekatere najpomembnejše naloge iz precej obsežnega programa. V občini nameravajo zaradi večje učinkovitosti in lažjega usklajevanja združiti samoupravne interesne skupnosti materialne proizvodnje, in sicer stanovanjsko, cestno in komunalno skupnost, ustvariti možnosti za združitev osnovnih šol (s tem je povezana tudi odločitev o ukinitvi celodnevnih šol), okrepi sklad za pospeševanje malega gospodarstva, nadaljevati s programom komunalnega urejanja in izgradnje čistilnih naprav reorganizirati občinsko pravo in zmanjšati število zaposlenih, pomagati poslovnim in samoupravnim organom pri reševanju likvidnostnih, razvojnih in drugih težav, sprejeti program celovitega razvoja Bohinja v občinski skupščini, okrepi razvojne oddelke v delovnih organizacijah, pri merilih za dodelitev stanovanj in stanovanjskih posojil upoštevati poleg socialnega položaja prosilca tudi ekonomsko-kadrovske potrebe...

V razpravi je bilo poudarjeno, da za združevanje sisov za zdaj še ni zakonskih možnosti. Občina nima »čarobne palice«, s katero bi napolnila sklad za pospeševanje malega gospodarstva, samo na sredstva iz proračuna pa ni mogoče računati. Stanov-

Člani občinskega komiteja so obravnavali tudi razmere v Sloveniji po aretaciji Janše, Borštnerja in Tasiča in se strinjali s sklepi, ki jih je v zvezi s tem sprejelo predsedstvo CK ZKS. Še več: komitej vztraja, da preiskovalni organi pospešijo preiskavo, obtožijo osumljene ali ovrežjo utemeljene sume za aretacijo, da je javnost o vsem sproti in dobro obvešča, da se z uvedbo sodnega postopka zmanjšajo pritiski na vojaško sodstvo in zmanjša negotovost, da se kakršnekoli manifestacije vodijo odgovorno in civilizirano in da se pospešijo že začete aktivnosti za spremembo kazenske zakonodaje.

vanjske gradnje ne bi smeli upoštevati, saj je v občini veliko nerešenih problemov. Zdravstvo je v težavah, ima 1,28 milijarde dinarjev izgube, izgube pa plačuje z dvomesečno zamudo. Nekateri sivi se trdovratno oklepajo položajev, ki so jih v preteklosti pridobili po naključju. Od svetovanja poslovnim organom ni mogoče pričakovati večjih uspehov. Gre za nalogo v smislu »dobar namen, dobra želja...«

C. Zaplotnik

Škofja Loka, junij — V gasilskem društvu Virmaše-Sv. Duh pri Škofji Loki z gledno skrbi za podmladek. Nedavnega občinskega tekmovanja so se udeležile tri desetine mladih gasilcev in gasilk, najbolj se so odrezali najmlajši. Čez poletje vaj in tekmovanj seveda ne bodo imeli, tisti, ki so želeli, pa bodo odšli na morje, saj gasilci vsako leto v Fažani pripravljajo svoj tabor in tako otrokom omogočijo poceni letovanje ob morju. — M. V.

Ceste, ki čakajo na obnovo

Kranj, 27. junija — Cestno podjetje Kranj je svetu gorenjskih občin posredovalo informacijo o slabem stanju cest in mostov. Za obnovo in vzdrževanje ni denarja.

V prvem letošnjem polletju republiška skupnost za ceste ni načrtovala obnovitvenih del na naših cestah, v osnutku plana za drugo letošnje polletje pa naj bi bili naslednji gorenjski cestni odseki: zavarovanje brežin na cesti Trebija-Ziri, predstavitev dvojne ovinka od Martuljka do Belce, asfaltna prevleka na cesti Kranjska gora-Mojstrana, obnova ceste Golnik-Kokrica, Bohinjske Bistrice do jezera, Gorij do Krnice, Gobovce-Črničev in Koprivnik-Gorjuše.

Tudi vse slabši mostovi in podvozi terjajo sanacijo in večjo rekonstrukcijo, predvsem mostovi na Jezerskem, Peračici, podvoz v Radovljici, predor v Ljubelju ter mostova Praprotno in Javornik. Medtem ko republiška skupnost za ceste nima denarja, so občinske cestno-komunalne skupnosti pri obnovi lokalnih cest aktivnejše. Vse planirajo sredstva za sofinanciranje obnove regionalnih cest, a ker republiška skupnost nima denarja, ostajajo plani le na papirju. Vse bolj grozi tudi nevarnost, da bodo v teh prizadevanjih popustili in ne bodo več pripravljali sofinancirati republiških cest. Te ceste pa so vršiška obvoznica, cesta Britof-Hotemaže, Kropa in Bled, Selška dolina, Poljanska obvoznica v Škofji Loki in vpadnica pri Peku v Trzihu ter cesta Križe-Trzič.

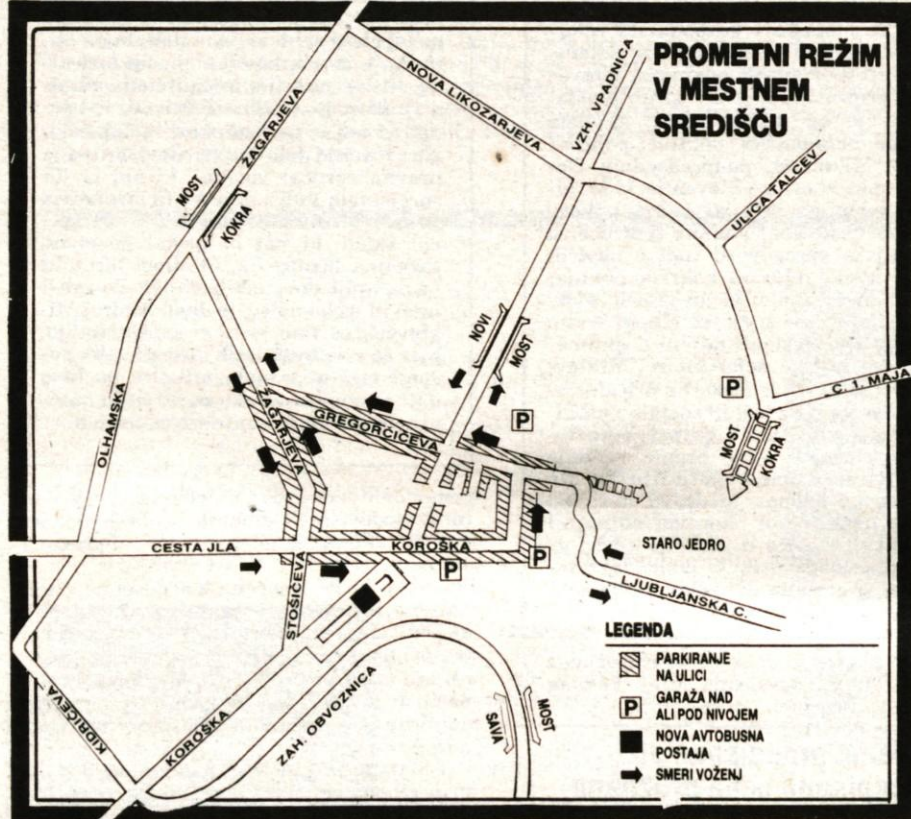
Po informaciji, ki jo je dalo Cestno podjetje Kranj, od številnih usadov cest na Gorenjskem planira skupnost za ceste le popravilo odsekov v Slatni, na Bohinjski Beli in na lokalni cesti Javornik-Čepulje. Še slabše je stanje mostov, saj je samo na magistralnih in regionalnih cestah potrebno obnove devetnajst mostov. Ne nazadnje je v slabem stanju tudi prometna signalizacija, saj se mora postaviti kar 65.000 novih drsnih ograj, a zdaj ne morejo vzdrževati niti sedanjih. Na magistralnih cestah bi morali ustrezno označiti in osvetliti še 38 prehodov za pešce. Na magistralnih in regionalnih cestah pa so postavili in obnovili 32 cestnih ogledal.

D. Sedej

Kaj se bo dogajalo v Kranju v prihodnosti

Ureditev prometa in avtobusne postaje

Kranj, 27. junija — Vsi trije zbori občinske skupščine imajo na dnevnem redu na zadnjem zasedanju pred poletnimi počitnicami v sredo, 6. julija, tudi predlog dopolnitve in spremembe dolgoročnega plana občine Kranj za obdobje 1986/2000 z urbanističnimi zasnova-mi Kranja, Cerkelj, Preddvora, Senčurja in Golnika. O zelenju v bodoči urbanistični zasnovi mesta Kranja smo pisali konec maja. Tokrat smo malce bolje pogledali v opredeljeno ureditev prometa in avtobusne postaje.

Osnovna opredelitev je razbremenitev mestnega središča z motornim prometom. Najprej beseda, dve o zmanjšanem tranzitu. Ko bo zgrajena severna obvoznica, se bo ta zelo zmanjšal. Do takrat pa ga bi bilo treba porazdeliti na več ulic. Zasnova predvideva en tok po Žagarjevi cesti od Kokrškega mostu do ceste JLA in sicer tako, da se Žagarjeva poveže s Stošičeve in potem naprej po Koroški. Tako bi se zmanjšal promet skozi Zlato polje. V smeri sever-jug pa bi tranzit zmanjšali na ta način, da bi zmanjšali pretok skozi središče. To pa je moč doseči z novim prometnim redom, ki naj bi bil zasnovan na enosmernih ulicah in z ukinitvijo dela Koroške ceste od Bekselna do Stošičeve.

Drug način razbremenjevanja središča mesta je dolgoročni. To bi dosegli s počasnejšo

rastjo nekaterih središčnih funkcij in s prenosom le-teh na druge dele mesta; še posebno na vzhodno stran, kjer je že zdaj največja zgoščenost prebivalcev, pomembnih središčnih funkcij pa še ni. In nenazadnje je moč pritiska na mestno središče zmanjšati tudi z graditvijo regionalnih oskrbnih centrov na samih vstopih v mesto in sicer Klanec, Labore, Naklo.

Eno od osnovnih in tudi ne lahko rešljivih vprašanj pa je navezava vzhodnega mestnega predela s središčem. Rešitev je z izgradnjo novega mostu čez Kokro in sicer v podaljškju že delno zgrajene vzhodne vpadnice.

Prometni red v središču mesta

Zasnova predlaga sistem enosmernih ulic v tako imenovanem notranjem uličnem obro-

ču, ki ga predstavljajo Gregorčičeva cesta, Žagarjeva, Cesta JLA in delno Koroška cesta. Po tem obroču naj bi torej potekal promet enosmerno in sicer proti severu (gor) po Gregorčičevi in proti jugu (dol) po Cesti JLA in Koroški. Prečne ulice (Mladinska, Stritarjeva in ulica ob Trgu revolucije) pa se spremenijo v parkirišča. Parkiranje pa dovoljuje tudi enosmerni promet (vzdolžno ob cesti) po domala celotnem uličnem obroču.

Območje zgodovinskega dela mesta (od Ljubljanske do Pungarta) je že zdaj rezervirano za pešce. Znotraj opredeljenega cestnega območja je ureditev mišljena, da imajo pešci in kolesarji prednost pred motornim prometom. Večja parkirišča in javne garaže naj bi bile na robu obroču in sicer na območju stare Save, severno od gimnazije, kjer bo podzemna garaža, pod novim trgom med Globusom in hotelom. Z ureditvijo mestnih parkirišč in garaž bo moč mestne trge dokončno prepustiti samo pešcem (Trg revolucije, trg pred Globusom). Ureditev novega trga pred Globusom in hotelom pa narekuje tudi preusmeritev motornega prometa na Gregorčičevo in s tem ukinitve za motorni promet dela Ljubljanske ceste do gimnazije. Takšen poseg naj bi omogočil tudi zmanjšanje tranzita skozi središče in izključno prednost pešcem.

Avtobusna postaja

Pri načrtovanju mesta se vprašanje avtobusne postaje pojavlja že dvajset let. Bila je že vrsta (preverjenih) lokacij, precej detajlno ovrednotene pa so bile tri v zadnjem času in sicer na lokaciji, kjer je sedanja začasna postaja, ob Koroški cesti od Stošičeve do Bekselna in na območju sedanje železniške postaje. Podrobna obdelava je dala prednost Koroški cesti.

Poleg železniške postaje ima avtobusna postaja ob Koroški cesti najkrajše dostope avtobusov iz mestnih obvoznih cest, pri čemer avtobusi ne vozijo skozi gosto naseljeni del centra. Od Bekselna do Stošičeve je tudi najbližje do upravnega središča mesta. Pa tudi bodoča povezava z medmestnim tirnim javnim prometom je na tej točki razmeroma najenostavnejša (razen lokacije-ob sedanji železniški postaji).

In zakaj ne na lokaciji sedanje železniške postaje? Avtobusna postaja je močan usmerjevalec tokov pešcev. Takšnega prostora pa ob sedanji železniški postaji ni in še preveč je oddaljena od središčnega dela. Veliko enostavnejša bi bila potem že rešitev na sedanji začasni lokaciji, vendar pa ne govori v prid takšne rešitve bližina zdravstvenega središča. Še posebno zaradi njegove širitve na tem območju v prihodnje. Preseljevanje bolnišnice na novo lokacijo v prihodnosti je namreč skoraj nemogoča.

A. Zalar

40 let član in 20 let predsednik

Še najbolj nas skrbi podmladek

Podgora, junija — Sredi junija so gasilci vasi oziroma zaselkov Podgora in krajevni skupnosti Begunje v radovljiški občini z otvoritvijo novega gasilskega doma proslavili tudi 35-letnico gasilskega društva.

V vaseh Slatna, Srednja vas, Zadnja vas in Mlaka je blizu 40 hiš in okrog 120 prebivalcev. Kar 45 pa je članov gasilskega društva Podgora, ki je bilo ustanovljeno pred 35 leti, ko so se za osamosvojitve odločili na občnem zboru dotedanjega gasilskega društva Begunje.

»Bil sem predsednik krajevne konference socialistične zveze Begunje, ko se je odločalo o samopriskupu in o tem, da gradimo svoj gasilski dom. Takrat smo imeli že svoje društvo. Potem je domačinka naredila načrte in ob veliki podpori domačinov smo se lotili gradnje doma. Zdaj je zgrajen in upam, da bomo uredili tudi zgornji del, kjer bi lahko imeli prostore za različna srečanja in druge dejavnosti v Podgori,« je po otvoritvi gasilskega doma pripovedoval predsednik gasilskega društva Janez Janc.

Zdaj je upokojen, do nedavnega pa je delal v Elanu. Štirideset let je član gasilske organizacije in 20 let je predsednik društva v Podgori. Pravi, da so vsi z voljo gradili dom, jim pomagali pri nabavi opreme, in da so zgradili tudi požarni bazen. Tako so za primer požara kar dobro opremljeni. V načrtu pa imajo nakup avtomobila; morda kakšnega rabljenega, ker je novo vozilo za njih predrago. Sedanje pa je staro že 15 let.

»Skrbi pa nas podmladek. Mladine ni. Morda bodo mladi raje ostajali v Podgori, če bodo tukaj lahko tudi gradili,« pravi Janez Janc.

A. Zalar

Jubilej Lovske družine Storžič

Lepotec med lovskimi domovi

Pangeršiča, 25. junija — Po uspelem petkovem koncertu Avsenikov v dvorani Gorenjskega sejma v Kranju, kjer so pričakovali 3500 ljudi, bilo pa jih je veliko več in so nekateri ostali brez stolov, vendar se je kljub temu vse dobro izšlo, se je v soboto nadaljevalo praznovanje 40 letnice Lovske družine Storžič. Storžička zelena bratovščina, skupaj šteje 120 lovcev, ki skrbe za gojitev, varstvo in tudi odstrel divjadi na 3615 hektarih lovni površin v devetih krajevnih skupnostih, je svoje praznovanje vključila v krajevni praznik goriške, trsteniške, golniške in tenetiške krajevne skupnosti. K sodelovanju je povabila še dva jubilarita: Avsenike, ki slavijo 35 let igranja, ter kranjski pihalni orkester, ki obstaja že 90 let.

Kranjski godbeniki so skupaj z mladimi godci s Trstenika, pevci iz Preddvora, pevskim kvintetom Bratje Zupan iz Trziča in ansambлом Triglav, ki je potem igral za ples, sestavili kulturni program ob otvoritvi lovskega doma Lovske družine Storžič na Pangeršiči, zanesljivo enega najlepših in najbolj urejenih lovskih domov na sploh. Lovci se zahvaljujemo vsem, ki so pomagali pri gradnji, na slovesnosti pa so o gradnji in jubileju govorili Ivo Čerin, predsednik organizacijske odbora družine, Martin Košir, starešina družine Marjan Trtnik ter gošta: predsednik izvršnega odbora Zveze lovskih družin za Gorenjsko Franc Primožič in starosta gorenjskih lovcev, 88 letni Miloš Kelih. Podelili so priznanja Lovske zveze Slovenije in Lovske družine, dom pa je slovesno odprl eden najstarejših članov družine Janez Košir iz Tenetiš, ki je lovec od leta 1950 dalje in ima velike zasluge za uspešno izgradnjo doma. Zahvaljujem se za čast, da sem dom odprl, je dejal v pogovoru.

J. Košnjek

Godešič, junija — V nedeljo, 19. junija, je minilo petdeset let, odkar sta se v Škofji Loki poročila Anica in Franc Križaj z Godešiča. Mama, Franconova s Trate, je delala v Jugosloviji v Kranju, mož Franc pa najprej v pilarni na Godešiču, od leta 1940, vsega trideset let, pa je delal v železnici. Najhuje je bilo med vojno, pravita. Franc je bil aktivist že od leta 1941, kasneje je šel v partizane. Za njim so zaprli ženo, dva meseca je bila v Begunjah. Doma je pustila dve hčerki, 11 mesecev in 6 let staro in staro mater. Tisti čas se ji je zdelo nemogoče, da bi se oba srečno vrnila. Želela si je le to, da bi otroka ne ostala brez obeh staršev. A se je vse srečno izteklo. Le mož je bil vsa leta po vojni hudo bolan, nikoli pa ni nehal delati v krajevni skupnosti, v občinski borčevski organizaciji. Mama Anica je že dolga leta predsednica Rdečega križa na Godešiču. Še najlepše se imata danes, pravita. Štiri hčerke imata, vse so že poročene, 9 vnukov imata, vse sta v glavnem onadva povarovala. Le zdravja in miru si želita. Da bi se jima želja uresničila, jima želim tudi mi pri Gorenjskem glasu.

D. Dolenc

Bogat program prireditvev v Bohinju

Veliko družabnosti in športa

Bohinj, 27. junija — Čeprav se je program letošnjih bohinjskih prireditvev začel že pred tedni, pa bo prav mesec julij tisti, ko bo moč v Bohinju videti in doživeti marsikaj zanimivega. Kar enajst prireditvev pripravljajo, nekaj tradicionalnih, nekaj pa tudi novih.

Prireditve, ki naj bi bile namenjene predvsem zabavi, so preprosto poimenovali, kar po starem — gasilske veselice. Dve veselici bosta pod Skalco (16. in 31. julija), ena pa v Bohinjski Bistrici (23. julija). Nekaj je prireditvev, ki so v Bohinju že tradicionalne, namenjene pa so oživljanju starih običajev, pa tudi zabavi. Tako bo 3. julija srečanje Bohinjcev na Vojah. Prireditve pripravljajo družbeno-politične organizacije v okviru SZDL, srečanje pa bo letos že tretjič. Prav tako prijetno je tudi »Srečanje pod bohinjsko marelo«, ki bo letos 17. julija v Bohinjski Bistrici pri gostišču Danica. Začelo se bo s spustom zmajarjev s Koble, nadaljevalo s povorko udeležencev nogometne tekme suhih in debelih Slovencev (kasneje bodo tekmo tudi odigrali) in končalo z zabavnimi prireditvami. Za prijetno razpoloženje pa bo igral ansambel Krt. Športnikom bo namenjen taborniški tek okoli Bohinjskega jezera, ki ga organizirata Turistično društvo Bohinj-jezero in Odred Dobre volje iz Ljubljane. Prireditvev bo v petek, 22. julija.

Veliko obiskovalcev se vsako leto zbere tudi na bohinjski Kmečki ohceti in na Vasovanju, ki ju pripravljajo 29. in 30. julija. Prireditvev je stara že več kot trideset let, na njej pa skušajo prikazati pred-

Prireditveni prostor Pod skalco bo tudi letos gostil različna srečanja in zabavne večere.

vsem stare ženitovanske običaje. V soboto bo za zabavo skrbel ansambel »RŽ«, v nedeljo pa ansambel »Cof«. Ta mesec torej v Bohinju ne bo »prostega« vikenda, gostom in obiskovalcem pa prireditelji obljublajo veliko zabave.

V. Stanovnik

V hribe in na izlet

Planinska sekcija pri kranjskem društvu upokojencev pripravlja za člane društva in druge upokojence planinski izlet. V sredo, 6. julija, pojdejo na Kriško goro. Odhod rednega avtobusa je ob 8.25 z avtobusne postaje v Kranju.

Že v četrtek, 30. junija, pa kranjski upokojenci vabijo na izlet. Tokrat pojdejo iz Kranja skozi Domžale v Vače in Litijo, obiskali bodo grad Bogenšperk, Stično, Kostanjevico (galerijo Božidarja Jakca in slovito Formo vivo), Pleterje in Novo mesto. Odhod bo ob 6.30 izpred kina Center v Kranju.

Srečanje koroških borcev

Jesenice, junija - Področni odbor koroških partizanov Gorenjske vabi vse koroške borce s te in one strani Karavank ter njihove sivoje v tovariško srečanje, ki bo v soboto, 2. julija 1988, ob 10. uri v hotelu Špik v Gozd Martuljku. Za krajši kulturni program bodo poskrbeli domačini. Na srečanje lahko pridete z lastnimi vozili, z rednimi avtobusi, ali pa z vlakom, ki pripelje na Jesenice ob 7.40. Z Jesenic bo udeležence peljal do Gozda Martuljka poseben avtobus. Vabljeni!

Pobudi za razmišljanje

SMERI KULTURNEGA RAZVOJA

Kranj — Predsednik Medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko Marjan Gantar ob »selitvi« poletne šole slovenskega jezika iz Kranja v Ljubljano in turistično-kulturni povezanosti pred odprtjem Karavanskega predora

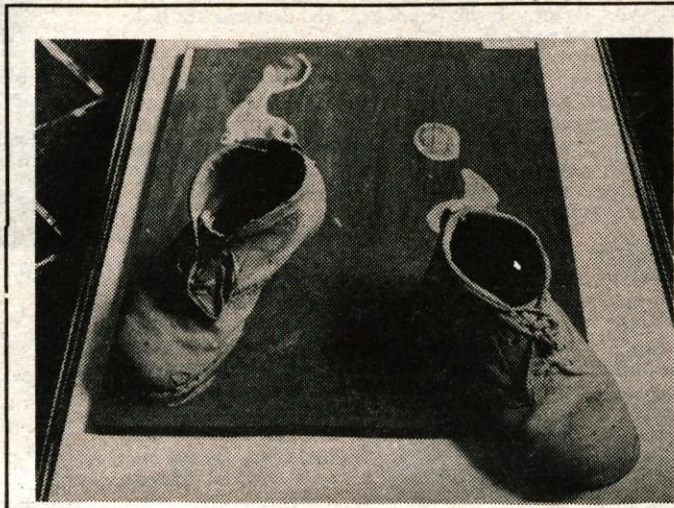
Ko so razpravljali na regijskem posvetu, ki ga je sklical Medobčinski svet SZDL za Gorenjsko, o vprašanih kulturne politike v Sloveniji na Gorenjskem, je predsednik sveta Marjan Gantar izpostavil dve vprašanji, o katerih bo potrebno v gorenjskem (in tudi slovenskem) prostoru resno razmišljati ter vsekakor na osnovi treznega razmisleka tudi ukrepati.

Pred časom smo poročali o »selitvi« poletne šole slovenskega jezika, ki je bila med poletnimi počitnicami že vrsto let v Kranju, v Ljubljano. Utemeljitev odločitve so — milo rečeno — čudne.

Poletna šola slovenskega jezika, katere so se udeleževali otroci naših izseljencev iz celega sveta, je bila deležna vedno samih najvišjih ocen. Ne gre samo za kurtoazno prilizovanje domačini kot organizatorju s strani funkcionarjev. Takšne ocene smo redno poslušali novinarji tudi tako s strani udeležencev šole, kot tudi s strani predstavnikov Filozofske fakultete in Slovenske izseljenske matice iz Ljubljane.

Na te visoke ocene je opozoril tudi Marjan Gantar, ko je pojasnil, da je bilo ob sklepu o selitvi šole v Ljubljano slišati s strani Filozofske fakultete in Slovenske izseljenske matice »argumente«, da Kranj in Gorenjska pač v pogledu kulturne dediščine ne moreta nuditi udeležencem šole toliko kot republiški center Ljubljana.

Zagotovo drži, da »nudi« Ljubljana več, vendar pa kljub vsem težavam kulturnega dogajanja na Gorenjskem le ne gre obravnavati stvari, kot bi šlo za neko bogu za hrbtom centralno-atrsko nerazvito okolje. »Argument« o kulturno primitivni Gorenjski (drugače ga ne moremo razumeti) ima konec koncev sebi toliko trhlosti, da je že za-

Bo kultura zdaj stopila iz že močno obnošenih čevljev in naprej stopila bosa? — Foto: G. Šinik

ljiv. Če ne zaradi drugega, zato ker je Ljubljana z vso svojo kulturno veličino oddaljena od Kranja 25 kilometrov (zato so jo obiskovali udeleženci šole vsako leto), oddaljenost nekaterih krajev na Gorenjskem pa je tudi celo večja, kot je pot do republiškega (policentričnega?) središča.

Udeleženci poletne šole slovenskega jezika konec koncev ne obiskujejo Ljubljano, ampak Slovenijo, svojo domovino. Ob učenju spoznavajo njene lepote in znamenitosti. Obiščejo Bohinj, samostan Pleterje in številne druge kraje, pa vendar nikoli nikomur ne pade na misel, da bi zaradi tega morali tja preseliti izhodiščno točko šole. Saj tudi Ljubljana nima vsega — na primer Vršiča, pa zato ne bo šla šola na gorski prelaz...

Ob takšnem razmišljanju oziroma prizadetosti na Gorenjskem pravi Marjan Gantar, da

stično-gospodarskim razvojem Gorenjske.

Koliko na Gorenjskem razmišljajo o dejstvu, da bo v začetku naslednjega desetletja stekla skozi Karavanski predor izredna turistična reka? To so turisti, ki prihajajo v Jugoslavijo in predvsem na Jadran, vendar prav gotovo ne izključno s tem ciljem. Predvsem želijo spoznati deželo. Kaj lahko nudi oziroma bo lahko nudila Gorenjska? Bo znala zaježiti turistično reko in jo zadržati med svoje lepote? Jim bo znala pokazati kulturno dediščino, ki edina lahko pokaže značaj in bistvo naroda?

Vprašanja so več kot na mestu. Konec koncev to potrjujejo tudi kritične pripombe, ki smo jih slišali na posvetu. Tudi na Gorenjskem so nas polna usta o sodelovanju med kulturo in turizmom. Žal konkretna dogajanja vse prevečkrat postavijo takšno besedičenje na laž. Tak primer naj bi bil tudi povsem konkretno tedi v centru slovenskega turizma — na Bledu. Turistično gospodarstvo se je lotilo obnavljanja Festivalne dvorane, vendar (tako so zagotavljali kulturni delavci) ne da bi vprašalo gledališke delavce o potrebah. Že prejšnji oder je bil za gledališke igre neprimeren, sedaj pa naj bi bil obnovljeni še slabši...

Vsaj razmišljanje zasluži takšni dogodki, prav gotovo pa tudi ne samo razmišljanje, saj gre za smeri našega kulturnega, pa tudi življenjskega razvoja.

Peter Colnar

Lutkovno gledališče čez cesto

Z GALEBOM NA GOSTOVANJE V ZRN

Kranj — Jonathan Galeb, ki ga je Lutkovno gledališče čez cesto postavilo na oder že v pretekli sezoni, je prav v tej letošnji postal za Kranjčane prava uspešnica. Predstava ni bila le izbrana za predstavitev na dveh republiških gledaliških srečanjih, zdaj gre tudi na tuje.

Konec tega tedna bo Lutkovno gledališče čez cesto gost mednarodnega gledališkega festivala Spielwerk Theaterfest 88 v Walkatshofenu v ZRN. Kranjčane je za festival izbrala Zveza lutkovnih in gledaliških skupin Slovenije, predstavili pa bodo Bachovega Jonathan Galeba v priredbi Francija Zagorčnika in v režiji Vladimira Roosa. Kranjsko predstavo so doslej videli že širom po Sloveniji, z njo pa so se kranjski lutkarji predstavili tudi na slovenskem srečanju lutk ter na nedavnem Linhartovem srečanju v Novi Gorici.

Festival v Walkatshofenu pravzaprav letos prvokrat vabi tuje gledališčne goste. Na vabilu so zapisali, da hočejo na ta način obogatiti festivalski spored in domačim gledališčnikom omogočiti nove »impulze«. Sicer pa na tem festivalu sodelujejo poleg domačih gledališč še gledališča iz treh avstrijskih pokrajin. Skupaj bo na festivalu prikazalo svojo ustvarjalnost 19 gledaliških skupin s 25 predstavami. Kranjčani bodo za nemško govoreče občinstvo naštirali tudi del teksta v nemščini ter so se zato pred odhodom na gostovanje naučili tekst iz originala.

L. M.

Slika: G. Šinik

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ — V Prešernovi hiši je odprta razstava slikarskih, kiparskih in grafičnih del akad. slikarke **Nataše Pičman**. V Mali galeriji Mestne hiše se v okviru prodajne razstave Likovnega društva Kranj predstavlja akad. slikar **Boni Čeh**. V zgornjih prostorih Mestne hiše je odprta razstava **Hrana v Senčurju**.

JESENICE — V razstavnem salonu Dolik je odprta razstava slik akad. slikarja **Bojana Bensa**. V galeriji Kosove graščine so na ogled fotografije avtorja **Reinharda Lacknerja**.

RADOVLJICA — V galeriji Šivčeve hiše razstavlja akad. slikar **Boni Čeh**.

BLEJ — V Festivalni dvorani razstavlja slikar **Stane Žerko**. V prostorih Almire v **Grimščah** razstavlja kolaže avstralska slikarka **Impala**.

ŠKOFJA LOKA — V Groharjevi galeriji je odprta razstava **Združenja umetnikov Škofje Loke**.

V LTH razstavlja akad. slikar **Marjan Prevodnik** — grafike in ikonografije.

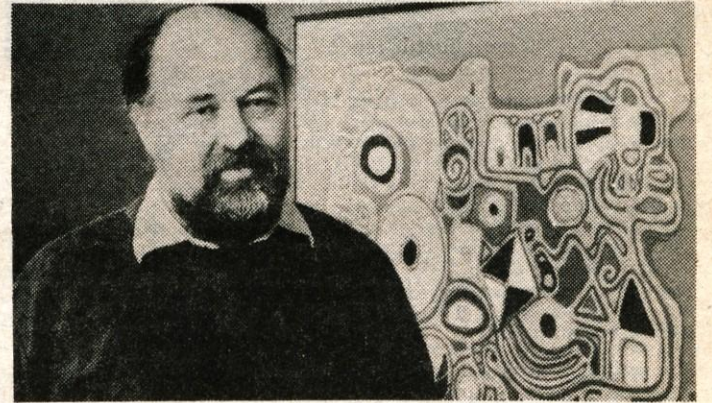
Zbirke Loškega muzeja so odprte vsak dan razen ponedeljka od 9. do 17. ure.

TRŽIČ — Do konca tega meseca je v tržiškem Paviljonu NOB odprta razstava slik **dr. Franceta Cegnarja**.

DOMŽALE — V Zdravstvenem domu Domžal razstavlja akad. slikar **Karel Zelenko**.

GROBLJE — **Danes**, v torek, ob 20. uri bo v Muzeju Jelovškove umetnosti v okviru **stilnih koncertov** na sporedu tretji: nastop trio Cveto Kobal-flavta, Volodja Balžalorsky-violina, Igor Saje-kitara. Na programu so dela Telemanna, Händla, Štuhca, Molina, Paganinija in Kreutzerja.

VINKO TUŠEK RAZSTAVLJA NA BRNIKU

Brnik — Akad. slikar Vinko Tušek prav gotovo ni tiste vrste umetnik, ki bi imel kakšne predsodke glede na mesto, kjer naj se slika predstavi gledalcu. Sodobni čas je namreč že zdavnaj pomelel z mislimi, da mora slikar postaviti sliko na ogled le v posvečenem galerijskem prostoru. Vendar pa je pri nas morda trajalo kar nekaj dlje, da smo slike oziroma razstavo likovnih del postavili tudi v druge prostore — gostišče, jedilnice delovnih organizacij, banke, kavarne, knjigarne in podobne prostore.

Zdaj je pregrada padla tudi na letališču Brnik. Že od spomladi lahko letalski potniki med čakanjem na polet ogledujejo tudi slikarska platna. Doslej so tu razstajali kranjski slikarji Franc Vozel, Henrik Marchel, celovski slikar Bernd Svetnik, zdaj pa razstavlja Vinko Tušek. Razstava Tuškovih plastičnih in slikovnih form bo v restavraciji letališke stavbe odprta še do 13. julija.

L. M.
Slika: G. Šinik

SVETA SI, ZEMLJA

Ljubljana — Poleg redne letne zbirke Prešernove družbe je največ zanimanja naročnikov in bralcev za zbirko Zakladnica uspešnic, v kateri že četrto leto izhajajo knjige, ki si jih želijo njeni naročniki. V tej zbirki je zdaj izšel roman Antona Ingoliča Družinski festival ter pet knjig svetovno znanih prevodov iz angleščine, francoščine in italijanščine. To so: Mora na Manhattanu Thomasa Walsha, Lepi kaplan Goffreda Parisea, Zgodbe s severa in juga Janka Londona, Bojni Pilot Antoina de Saint-Exupéryja ter Slepi potnik Georgesa Simenona.

Kot posebnost zbirke pa je ob 35-letnici Prešernove družbe izšla knjiga slovenskih pokrajinskih in domovinskih pesmi z naslovom Sveta si, zemlja. Naslov si je akademik dr. Franc Zdravec, ki je zbirko uredil, sposodil pri Otonu Zupančiču. Izbor slik v knjigi pa je bila skrb dr. Ivana Sedeja. Knjiga prinaša okoli 240 slovenskih pesmi, ki so jih napisali slovenski pesniki od Valentina Vodnika do pesnikov sedanjega časa. V uvodu h knjigi je dr. Zdravec zapisal, da najbrž ni naroda, ki ne bi imel pesmi o svoji pokrajini in svoji domovini, toliko več pa jih ima narod, ki se mora še v 20. stoletju sredi velikih narodov bojevati za svoj davni prostor, za svojo celostno podobo...

L. M.

SABIRA HAJDAREVIČ NA DNEVIH GLASBE

Hercegnovi — Na XVII. jugoslovanskem festivalu Dnevi glasbe, ki je bil od 16. do 26. junija v Hercegnovem in ga vsako leto prireja Zvezno združenje glasbenih umetnikov Jugoslavije, je med najvidnejšimi imeni našega glasbenega življenja nastopila tudi Kranjčanka, mezzosopraniстка Sabira Hajdarevič. S pianistom Hinkom Haasom iz Ljubljane je v Večeru romantike z izrednim uspehom zapela Wagnerjeve Pesmi Mathilde Wasendonk in Brahmsove ciganske pesmi. Kritiki so se o naši umetnici izrazili v samih presežnikih: odlični intepretacija in dikcija, izreden volumen glasu. Tudi spremljava našega mladega in obetajočega pianista Hinka Haasa, ki je zadnji trenutek vskočil namesto Acija Bertolclja, je bila zelo pohvaljena. D. D.

Domžale - V domžalskem Zdravstvenem domu so na ogled likovna dela akad. slikarja Karla Zelenka, grafika, slikarja, keramika in ilustratorja. Slikar postavlja pred nas oder življenja, ki je hkrati oder teatra, cirkusa, arene v spoju zaresnosti in nezaresnosti, v zabrisanih mejah med realnostjo in lucidnostjo v igrajočem se človeku, ki skozi igro razkazuje svojo tragičnost in tragikomičnost. S svojo dolgoletno prisotnostjo v slovenskem likovnem prostoru dokazuje, da je umetnost žlahtna sinteza odnosov, ki ji nikoli ne zmanjka snovi in doživetij v poetičnem čudenju, v očarljivem prebiranju, v nenavadnem nizanju ter v odrešujoči zavesti, da se vse, kar se dogaja, dogaja skozi nas same.

ureja LEA MENCINGER

Nova številka Žirovskega občasnika

(JUGO)SLOVENSKI RAZGLEDI IZPOD BLEGOŠA

Žiri — Kaže, da bo prizadnemu uredništvu Žirovskega občasnika vendarle uspelo v enem letu izdati nekaj več številke revije za vprašanja na Žirovskem. Tokratna je še posebej zanimiva, saj se v prvem delu več prispevkov nanaša sicer na vprašanja današnjega časa vendar pa v luči 70-letnice ustanovitve Jugoslavije.

Letošnja, lahko bi rekli spomladanska številka revije Žirovski občasnik, je posvečena 70-letnici Jugoslavije, se pravi jubilej, ki ga uradno ne proslavljamo; toda ob tem zgodovinskem datumu se sedem desetletij kasneje vsem nam združenim v Jugoslaviji zastavljajo podobna vprašanja, kot so se leta 1918. Vendar je treba ta vprašanja postaviti nekoliko natančneje, kot v uvodu k (jugo)slovenskim razgledom izpod Blegoša razmišlja Miha Naglič: vprašanja Jugoslavija da ali ne pravzaprav ni, ker smo se za Jugoslavijo opredelili spontano. Pač pa je današnje vprašanje — kakšna je in kakšna bi lahko bila. In morda bo celo jubilejno leto 1988 prineslo odgovor, saj se končno odloča s spreminjanjem ustave, kakšna bo podoba države v prihodnje.

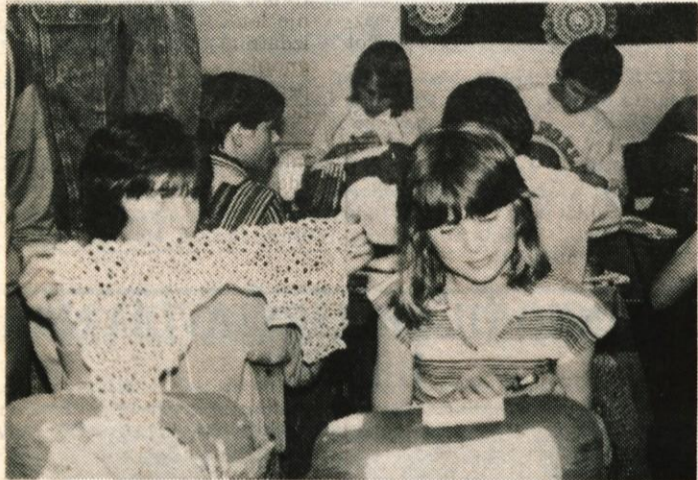
Da bi lažje razumeli čas, v katerem je nastajala Jugoslavija, prinaša Žirovski občasnik razmišljanja dr. Aleša Ušeničnika, poljanskega rojaka, objavljena v Apologiji leta 1918 ter vrsto odmevov na njegovo pisanje v tistem času, pa tudi danes: o tem namreč piše dr. Jožko Pirc v knjigi Aleš

L. M.

Bo žirovska čipkarska šola izgubila pol učiteljice (in učencev)?

Dom EXIM hoče le žeti, sejejo pa naj drugi?

Žiri, 26. junija - Krepkih osemdeset let je že stara čipkarska šola v Žireh. In čeprav le najbolj pridna klekljarka zasluži za kilogram kruha v dolgih štirih urah ždenja ob punkeljnu, Žirovke vztrajajo, celo več; klekljanje dobiva iz leta v leto številnejše nove častilce. V čipkarski šoli je bilo v tem šolskem letu kar 150 učenk in učencev, od teh 34 v Gorenji vasi, mesta za novice pa so rezervirana že tja do leta 1992...

Umetnosti stare obrti jih učita Marica Albreht in od marca 1985. leta še njena mlajša kolegica Julijana Gantar, ki je na pedagoški akademiji diplomirala prav iz čipkarstva. Julijana dela pol časa kot učiteljica čipkarske šole v Žireh in Gorenji vasi. V to delo jo je zapeljal ljubljanski dom EXIM, podjetje za domačo in umetno obrt, ki ima v Žireh že štiri desetletja čipkarsko odkupno postajo. Dom je žirovski osnovni šoli ponudil, da plača Julijano Gantar. Namen je preprost; z razraščanjem čipkarske šole Dom v bistvu skrbi za svoj podmladek, saj bodo učenci, tako kot zdaj njihove mamic in babice, kasneje klekljali za Dom, ki kot dih nežne čipke (trenutna francoska moda jih je baje polna) preprodaja za lepe denarce, zlasti tujce. Gre torej za naložbo v lasten obstoj in razvoj.

Prav zato pa je kasnejše obnašanje Doma EXIM toliko manj razumljivo. Zapleti okrog financiranja »polovice« učiteljice so se začeli že prvo leto. V pogodbi piše, da Dom plačuje njeno delo po kriterijih škofoške izobraževalne skupnosti, česar pa se ne drži. Priznal je neke svoje cene, prav tako ničesar ne sliši o materialnih stroških, niti ne o valorizaciji glede na inflacijo. Skratka, žirovska osnovna šola je za Julijano Gantar dobivala vselej manj denarja kot za učitelje, ki jih plačuje izobraževalna skupnost v Skofji Loki, nagraditi pa je seveda ni mogla slabše. Vendar to ne bi bil najhujši problem, kot pravijo v šoli.

Vozel se je začel vse bolj zategovati lani, ko je morala šola izsiliti plačilo od Doma prek pravnika. Šele januarja letos je Dom poravnal obveznosti za lansko leto in še to ne v pogodbeno opredeljeni višini in ne inflacijsko popravljene. Za letos denarja še ni bilo niti poduhati.

Dom je zahteval razdrtje pogodbe, na kar žirovska šola sicer pristaja, vendar vztraja pri enoletnem roku, ki se izteče šele konec tega koledarskega leta. Kot razloge za prekinitve sodelovanja Dom navaja stroškovno primitivno očitke, češ da učenci čipkarske šole prodajajo izdelke raznim podjetjem (vse, kar v čipkarski šoli naredijo, je last učencev, res pa ob kakšni jubilejni priložnosti naredijo kakšno malenkost za sosedne tovarne, ki jih denarno podpirajo) in da v šolo niso vključeni tudi učenci sedmih in osmih razredov. Drži, vendar terja objektivno presojo. V čipkarsko šolo vstopi učenec oziroma učenka v prvem razredu. V šestih letih se nauči vsega, kar potrebuje za kasnejše samostojno delo. Učiteljici sta glede na normativ števila otrok, ki je kar za polovico presežen, že zdaj preobremenjeni. Če bi hoteli vključiti tudi zaključujoče osemletkarje, bi Julijana Gantar morala delati poln delovni čas samo v čipkarski šoli. Razen tega bi to terjalo tudi dodatno strokovno izobraževanje učiteljic za pouk izdelave najbolj zahtevnih čipk.

Šola ponovno uveljavlja svojo pravico po pravni poti. Ali bo spričo »nizkih udarcev« Doma uspela iztržiti vsaj plačilo stroškov za letos, ki znašajo 8,4 milijona dinarjev in s katerimi bi šola veliko več izgubila, kot bi Dom prihranil, je še odprto vprašanje.

Negotova je tudi prihodnost dela žirovske čipkarske šole, ki ga zdaj vodi Julijana Gantar. Občinska izobraževalna skupnost dodatnega bremena ne bo mogla prevzeti. Starši, ki so letos plačali le pet tisočakov šolnine, bodo nekaj več najbrž lahko dali, ne pa toliko, da bi se šola sama preživela. Bo treba spet potrkati na vrata žirovskih delovnih kolektivov kot edinih zanesljivih, a že rahlo utrujenih patronov?

Kakorkoli že, škoda bi bilo spet krčiti obseg čipkarske šole, ki že zdaj ne poteši zanimanja vseh. Škoda je, ker se podjetje Dom EXIM, za katero se učenci šole v bistvu kalijo, ne zaveda, da mora sejeti, če hoče žeti...

Očitno je konkurenca odkupovalcev čipk kljub idrijski Čipki še premajhna.

H. Jelovčan

Pari ljubljanske Kmečke ohceti so bili osupli:

V narodno nošo se je oblekla vsa vas

Rateče, 27. junija - Po dolgih tridesetih letih so v Ratečah spet odprli stare skrinje, se oblekli v pristne rateške narodne noše in prikazali nekdanje vaške šege. Toliko narodnega blaga ne zmore spraviti skupaj vsa zgornjesavska dolina.

Devetnajst parov ljubljanske Kmečke ohceti je na svojem turističnem popotovanju po Sloveniji obiskalo tudi Rateče, kjer pa so jim domačini pripravili tako izvrsten sprejem, da se ga bodo zanesljivo še dolgo spominjali.

Ratečani, mladi in stari, so se resnično zavzeli in po tridesetih letih se je v narodne noše oblekla vsa vas! Razen tega so prikazali nekdanje stare vaške šege, od striženja ovce, do predenja volne, tkanja do izdelovanja oblačil in predmetov, ki so jih nekdanj uporabljali.

Dragica Mlinar se je prvič oblekla v pravo, izvršno rateško nošo: »Res je, prvič jo imam na sebi, kajti nekdanjih običajev v Ratečah ni kot tudi ni drugih priložnosti, da bi jo oblekla. Vendar za pristne rateške narodne noše ni problemov, saj vsaka hiša v Ratečah

Stara kmečka skrinja

hrani v skrinji najmanj dve narodni noši svojih prednikov. Nikogar ni, ki bi karkoli prodal, najmanj narodno nošo. Vsak Ratečan vam bo odgovoril: »Ni denarja, da bi jo prodal...«

Noša ima lepo, pisano ruto s čopi, »šlabanko«, »ras«, »ošpetel« in dve »untarci«. Za vsak praznik se je bilo treba nekoliko drugače obleči, starejše Ratečanke pa so vse same ukrojile in zašile. Obvezno sodi k noši tudi lep čevljev ter »štumfi« s »pucki«.

Nogavice s »pucki« še danes plete le Francka Juvanova iz Rateč: »Res je, da so nogavice s »pucki« obvezne del garderobe pri rateški narodni noši, a imajo jih tudi druge. Izdelala sem jih že veliko in ni težko, ko se naučiš vzorca. Mnoge odnehajo prav zato,

ker moraš nenehno šteti zanke: če pozabiš samo enkrat, če se zmotiš samo enkrat, moraš vse podreti in začeti znova.«

Na sprejemu je sodelovala tudi Ana Kovanik, ki je že naučila mlajše, kako se pleče »žoki«, rateške debele zimske nogavice, ki jih obšijejo z usnjem. A mora biti pravo svinjsko usnje, ki ga je danes zelo težko dobiti: »Pri »žokih« se uporablja le svinjsko usnje in domači, lanen sukanec. Včasih smo vse delali doma in za materiale ni bilo težko, danes pa se moraš kar pošteno potruditi, da kje kaj dobiš. »Žoki« so pravi le tedaj, če so taki, kot so bili nekoč.«

Pari kmečke ohceti, ki so skupaj z inozemskimi gosti,

Skupina Ratečank v narodni noši

ki letujejo v Kranjski gori presenečeno in z zanimanjem opazovali rateške pisane narodne noše in domačine pri delu, so se lahko posladkali s flancati, okusnimi »hrepovci«, kakor jim pravijo Ratečani. Nenehno so fotografirali in snemali, tudi zibko in staro skrinjo, ki jo je na prireditveni prostor sredi vasi postavil lastnik Lado Petrič.

»Oh, vse me spominja na dobre, stare čase, ko se je skupaj vsak večer na vasi pelo, plesalo,« pravi Antonija Kavalar. »Bilo je povsem drugačno življenje kot danes, ko je vse po službah in vse nekam hiti in hiti. Tudi danes se narodne noše nosile ob vsakem cerkvenem prazniku... Vendar je ta prireditelj, na kateri se je zbralo mlado in staro z narodnimi nošami le dokaz, da vsaka hiša v vasi še hrani neizmerno bogastvo narodnega blaga, od oblek do orodja in predmetov, ki so jih uporabljali nekdanj.«

Ratečanom gre za enkratno prirediteljsko vse priznanje. Toliko pisanega narodnega blaga res ne zmore spraviti skupaj vsa zgornjesavska dolina...

D. Sedel

GO
GRAD

OBRTNO GRADBENO PODJETJE
GRAD BLEJ
Grajška 44, 64260 BLEJ

Razpisna komisija Obrtno gradbeno podjetje GRAD Bled na podlagi 114. člena Statuta objavlja prosta dela in naloge:

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA - DIREKTORJA DO

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- da je državljani SFRJ in izpolnjuje splošne pogoje, ki jih določajo za poslovodne organe zakoni, samoupravni sporazumi in družbeni dogovori,
- da ima višjo ali srednjo izobrazbo gradbene smeri,
- da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju del in nalog, pri katerih je imel posebne pravice in odgovornosti in sicer v gradbeni stroki,
- da je moralno politično neoporečen.

Mandat za razpisna dela in naloge je 4 leta ter je delavec po izteku mandata lahko ponovno imenovan.

Kandidati naj vložijo prigrisatve v roku 15 dni od dneva objave na naslov: OGP Grad Bled - razpisna komisija.

O izidu razpisa bodo kandidati obveščeni najkasneje v 30 dneh po preteku razpisnega roka.

PLANUM, n.sub.o.
Investicijski razvojni center
TOZD SMUČARSKI CENTER »KOBLA«
Bohinjska Bistrica - Radovljica
64240 Radovljica, Gorenjska cesta 26
Tel.: 75-860

razpisuje po sklepu zbora delavcev dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA - DIREKTOR TOZD

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- da so državljani SFRJ in izpolnjujejo splošne pogoje določene z zakoni, samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori
- da imajo višjo ali visoko izobrazbo ekonomsko - organizacijske smeri ali ing. strojništva
- da imajo 5 let delovnih izkušenj na vodilnih ali vodstvenih mestih,
- da aktivno obvladajo en tuj jezik, nemško ali italijansko
- da izpolnjujejo pogoje, določene v družbenem dogovoru o uredničenju kadrovske politike
- da predložijo program razvoja temeljne organizacije.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisanih pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: PLANUM IRC, TOZD SC KOBLA, Radovljica, Gorenjska cesta 26, z oznako: za razpisno komisijo.

Kandidate bomo o izidu razpisa obvestili v 30 dneh po izbiri.

Miloš Likar

»SKRIVNOSTNA« DEŽELA ŠIPTARJEV

V nemški izdaji monumentalne knjige, ki so jo izdali ob štiridesetletnici socialistične Albanije, piše: »Naše gospodarstvo ne pozna besed, ki so karakteristične za kapitalistični in revizionistični svet: stagnacija, inflacija, brezposelnost in zviševanje cen.«

Albanija je ateistična dežela. Vodič nam je povedal, da ljudje v letih po osvoboditvi niso imeli kakšnega interesa zahajati v cerkev k verskim obredom. Zato je mladina naredila revolucionarni korak in cerkve spremenila v domove kulture. Ko so leta 1972 popisovali prebivalstvo, so se menda vsi državljani izjasnili, da sploh niso verni. Povedal je, da danes v Albaniji morda še kakšna ženska, stara nad 80 let, verjame v Boga.

Značilno za albansko ureditev je, da se državljani vedno udeležujejo volitev 100-odstotno. Pri zadnjih ni volil le en upravičenec. Bolniku prinesejo volilno skrinjico kar na dom, kjer opravi svojo državljansko dolžnost.

III.

Zakon o delovnih razmerjih določa, da lahko direkcija kaznuje nevestnega delavca. Če se delavec z odločbo direkcije ne strinja, se lahko pritoži na sindikat. Če z odločbo sindikata ne soglašata, lahko vložijo pritožbo na sodišče, ki izreče zadnje besedo. Takih primerov pa praktično ni. Vodič je dejal, da se vsak delavec strinjaže z odločbo najnižjega organa.

V Albaniji ni organiziranih band, prodajalcev mamil in oboroženih tolp ter igralcev na srečo. Redki so pretepi med mladimi. Kriminalna dejanja se po njihovem dogaja samo v prometu. Če voznik nekoga rani ali povozí, štejejo to za kriminalno dejanje. Kazni za prometne prekrške so namreč zelo hude. Če kdo vozi v pijanem stanju, mu odvzamejo vozniško dovoljenje za pol leta.

Vsako poslanstvo ženske se kaznuje s kaznijo 15 let zapora, če pa je ženska utrpela kakšne večje poškodbe, pa se storilec kaznuje s smrtno kaznijo.

Mož in žena morata biti po predpisih oba zaposlena. Ženske se lahko upokojijo s 55 leti, moški pa s 60. Moški mora imeti najmanj 25 let delovne dobe, ženske pa 20. Učitelj, umetnik in rudarji se lahko upokojijo že pri 50 letih. Žena, ki ima 6 otrok, gre lahko v pokoj s petdesetimi leti, tista z dvanajstimi otroki pa s štiridesetimi leti.

Vsak delavec, ki dela 48 ur tedensko, ima pravico do letnega dopusta, ki ga lahko izkoristi kadarkoli želi. Povprečen dopust traja trideset dni na leto. Vsako drugo leto letujejo delavci lahko sami ali z družino v počitniških sindikalnih domovih. Za trinajst dni bivanja plača posameznik 120 lekov.

Vojaški rok traja dve leti. Univerzitetni mladinci ni treba služiti vojske. Vsak državljani mora opraviti na leto mesec dni obveznega fizičnega dela. Pri tem ni nihče izvzet, tudi minister ne. Pri fizičnem delu mora vsakdo izpolniti najmanj 70 % norme, da dobi v tem času takšne prejemke, kot jih ima na delovnem mestu.

Albanci so prepričani, da niso zaprta dežela. Kot dokaz navajajo uradne podatke, da država vzdržuje stike s 110 državami sveta, leta 1985 je obiskalo njihovo deželo 10.000 turistov.

Po Albaniji sem prevozil kakih 400 km. Zasedil sem le en semafor v Tirani na glavnem trgu, kjer stoji na desni strani kip Lenina na, levi pa kip Stalina. Ulice so bile skoraj prazne. Privatnih avtomobilov ni, le tu in tam se prikaže kak taksí. Vodič je povedal, da ima zasebnik lahko v svoji lasti kot prometno sredstvo bicikel ali motorno kolo. Videl sem le enega motorista. Tu in tam sem lahko opazil kakega kolesarja; njegovo prometno sredstvo je bilo zastarelo in potrebno rekonstrukcije. Najpogostejše je videti voz s konjem, ali s kakšno drugo vprežno živino. Da ne pada na kočijaža dež, se zavaruje s polivinilom. Po mestu vozijo le tovornjaki, ki so zelo stare izvedbe. Naš avtobus je vseskozi hupal in opozarjal ljudi ali živino in vozove, naj se umaknejo s ceste. Tudi ko je prehitel, je hupal. Vozil je zdaj po levi, zdaj po sredi cestišča, samo da se je umikal jamam in mokri, blatni cesti.

V preteklosti je dobivala Albanija precej pomoči, najprej od Sovjetske zveze, pozneje pa od Kitajske, ko je bila z njima še v prijateljskih odnosih. Kot pomoč so ji dajali med drugim tudi razne mehanizacije in motorizacije. Ti stroji so sedaj že

»utrjeni« in bi jih bilo treba zamenjati. Mnogi stroji so razni deli odslužili, nadomestnih delov pa ni. Albanci pa so sprti s proizvajalci teh strojev, tako s Sovjeti kot s Kitajci. Da bi se »osamosvojili«, so zgradili v Tirani tovarno, kjer izdelujejo samo rezervne dele za te že amortizirane stroje. Pravijo, da jim je uspelo izdelati 95 % rezervnih delov za svojo uvoženo zelo zastarelo mehanizacijo.

Kot turistični delavci so Albanci še zelo nerodni. Manjka jim delovnih izkušenj. Navedel bi samo dva primera. Med potjo smo obedovali v enem največjih hotelov v Draču, »Adriaticu«. Postreženje smo bili prav po našem okusu, zelo lepo in kulturno. Le nekaj natakajev je streglo sto štiridesetih gostom, kolikor nas je bilo. Na mizo so prinesali vse ročno, čeprav je bilo dovolj prostora, da bi lahko hrano vozili na vozičkih. Bilo bi manj truda in šlo bi hitreje. V hotelskih recepcijah je izbira razglednic majhna. Precej prodajo fotografij z nekimi arheološkimi ostanki. Povedali so, da so ponosni na svojo arheološko preteklost. Turist pa se želi panorame sodobnih mest, ki jih najbrž ne bo nikdar več obiskal. Široka pa je po recepcijah izbira v vseh vrst knjig o Enveru Hoxi, Leninu in Stalinu.

Kaj bi dejal na koncu? Soditi ne morem in ne smem. Le vtise lahko izrazim. Zdi se, da kljub temu lu in prizadevanju zaostaja dežela kar dobro število desetletij za evropskim svetom. Vendar je treba z veseljem pozdraviti nove rahle sapice, ki jih občutiti v deželi - poraja se vzdušje odrtosti, prijetnosti do tujcev in želja po povezovanju s sosedi.

DOMAČI ZDRAVNIK

MATERINA DUŠICA OZDRAVI CELO PIJANCA

O tej silno zdravilni rastlini smo se razpisali že zadnjič, a ostalo nam je še nekaj zanimivega iz ljudskega zdravilstva, kar nikakor ne smemo izpustiti.

Najprej bomo omenili uporabo materine dušice proti nagjenosti k pijači.

Prigrišče materine dušice prelijemo z 1 litrom vroče, ne vrele vode, pustimo stati približno pol ure, odcedimo in dajemo pijanemu vsake četrt ure 1 jedilno žlico. Posledica je močno odvajanje, slabost, bruhanje, močno uriniranje in potenje, nato pa velik tek in žej, vendar odpor zoper alkohol. Če se pijanec povrne k pijači, je treba postopek večkrat ponoviti.

V ljudskem zdravilstvu se materina dušica uporablja tudi pri božjasti. Vendar čaja božjastnikom ne smemo vlivati v usta med napadi. Večkrat naj ponovi 2 do 3 - tedensko kuro, vsak dan naj popije po 2 skodelici čaja.

Če imajo otroci kraste in kožne izpuščaj, je priporočljiva kopol z materino dušico.

O čaju iz materine dušice z dodatkom medu trdi ljudsko zdravilstvo, da **pospešuje in olajšuje porod.**

Črevesni in želodčni krči ponehajo, če položimo na trebuh ali želodec kar se da tople in vlažne obkladke, vendar je treba obenem po požirkih popiti 1 do 2 skodelici neoslajenega čaja iz materine dušice.

Ponekod uporabljajo namočene cvetove materine dušice v vinskem žganju za vtiranje; s tem se krepijo možgani.

Materina dušica pa je uporabna tudi v **živnozdravstvu**. V alpskih deželah dajejo živini čaj iz materine dušice proti kašlju in črevesnim boleznim, pri želodčnih krčih pa poleg tega še tople in vlažne obkladke. Z alkoholnim izvlečkom masirajo mlado živino, ki je zaostala v razvoju, ker se s tem krepijo udi.

Materina dušica je zelo koristna **paša za čebele**. Od časa do časa postavimo pred čebelnjak plitvo posodo s čajem iz materine dušice, oslajenim z medom.

Za materino dušico sta značilna aromatičen, limoni podoben vonj in malo grenak kafrin in dišaven okus. Planinske rastline močnejše diše in so trajnejšega okusa, pa so gotovo tudi učinkovitejše.

Cvete od srede maja do srede septembra, odvisno od rastišča.

Ko je neki Perzijec vprašal Lisandra, katero državno obliko najbolj odobrava, je on odgovoril: »Tisto, v kateri se poštenim in malopridnim sodi po zaslugah.«

Plutarh

POSKUSIMO ŠE ME

SIROVI ŽLIČNIKI

Potrebujemo 400 g nebeljene ali črne moke 1 do 2 jajci, sol, 1 dl mleka, 2 dl vode, 100 g nastrganega sira, 1 žlico sesekljane peteršilja, poper, 1/2 čebule, maslo za zabelo.

Iz moke, mleka, vode in soli naredimo gladko testo in med stepanjem drugo za drugim zamešamo vanj jajca, nato pa še nastrgan sir in sesekljan peteršilj. Stepamo, dokler se ne začnejo delati mehurji. Obdelano testo naj počiva pol ure. Nato ga položimo na majhno deščico in strgamo v vrelo vodo majhne kepice. Ko kepice zavrejo, posodo za trenutek odstavimo od ognja in jo nato spet pristavimo. Žličnike s penovko poberevmo iz posode, jih odcedimo, speremo in naložimo v skledo. Nanje stresemo čebulo, prepraženo na maslu. Ponudimo jih z zelenjavno omako in solato.

ZELIŠČNA OMAKA

Potrebujemo 40 g masla, 40 g nebeljene bele moke ali celo moko za pecivo (ali navadno belo moko), 1/2 l vode, sol, več zelišč (kreša, drobnjak, timijan, šatraj, majaron, pehtran, bazilika, žajbelj in podobno).

V ponvi suho zarumenimo moko in nato ponev odstavimo. Med mešanjem dolivamo hladno vodo in kuhamo 10 minut. Proti koncu dodamo maslo. Z osnovno belo omako lahko pripravimo veliko različnih okusov. Za zeliščno omako na koncu dodamo 1 do 2 žlici sesekljanih mešanih zelišč.

PRAV JE, DA VEMO

Če se nam pri branju zgodi nesreča in pomastimo list, si pomagamo tako, da madež namažemo s kašico iz bencina in magnezija. Ko se posuši, magnezijo odpihamo ali prav narahlo obrišemo. Če madež pri prvem čiščenju ne izgine, postopek ponovimo.

Značilni vonj po ribah je marsikomu neprijeten. Pri pripravi rib ga omilimo tako, da ribe pokapamo z limoninim sokom ali kisom. Tako bo ostalo meso pri peki ali kuhanju tudi lepo celo. Vonj precej odpravimo, če sveže ribe narahlo nadrgnemo z mešanico sesekljanih listov zelene, peteršilja in drobnjaka ali strtega česna in sesekljane zelene peteršilja ali sesekljanih kaper, lovra in rozmarina.

PET MINUT ZA BOLJŠI VIDEZ

Da bomo imeli bolj zdravo lasišče, za pranje las ne vzemimo običajnega šampona, temveč uporabimo rumenjaki, ki mu dodamo nekaj kapljic limone in nekaj kapljic olivnega olja. Po takem umivanju bodo lasje svileni in bleščeči. Če pa boste rumenjaki z limono in olivnim oljem pustili vsaj uro na lasišču, glavo pa si ovili z brisačo, da vam bo toplo, boste za nekaj časa pregnali tudi prhljaj.

TA MESEC NA VRTU

Proti koncu junija je **novozelandska špinača** že toliko obrasla, da jo lahko uporabljamo. Od zdaj naprej jo je treba »obrezovati« vsak teden, da se razvijejo novi poganjki. Mlade poganjke je treba porezati, čeprav ne potrebujemo špinače. Vse mlade vršičke porežemo tako, da ostane le še dva lista; vedno bomo imeli na voljo dovolj mladih vršičkov, mehkih in okusnih, medtem ko je starejše listje trdo in neuporabno.

Junija sajene **sadike pora** se bodo do jeseni še tako razvile, da jih ne smemo saditi bliže kot 25 cm vrsto od vrste. Vrtna razdalja naj bo 15 cm; sicer pa kot vedno tudi zdaj sadimo por globoko.

Mesečne redkvice hitro doraščajo in jih še vedno lahko sejemo za sproti. Seveda moramo skrbeti predvsem za to, da jim ne bo nikoli zmanjkalo vlage. Redkvice, ki rasto v suši in pomankanju, so trde in ostre. Posebno pri poletnih setvah pazimo in sproti zatirajmo bolhače. V zelenjadem vrtu jih še danes zelo uspešno uporabljamo.

Če hočemo imeti tudi prihodnje leto močne pečlje **rabarbare**, prenehajmo obrgovati proti koncu junija. Tako bodo preostali listi še lahko preskrbeli za dovolj rezervnih snovi, ki so potrebne za začetek rasti naslednje leto. Rabarbaro pognojijo z izdatnim obrokom mešanega gnojila, ko prenehamo nabirati pečlje. Na m² potrosimo vsaj 30 do 40 g gnojila.

Za zimske zaloge še vedno lahko sejemo na stalno mesto **rdečo peso**. V kuhini posebno cislamo srednje debele korenine rdeče pese, saj ni z njimi veliko dela, hitreje so skuhani in tudi okusnejši so, kot najdebelejši.

Prav tako uspešno presajamo sadike rdeče pese, če imamo na voljo primerno velike rastline. Sadike rdeče pese se najlepše vrastejo, če jih presajamo še mlade, takrat, ko so dolge kvečjemu 10 cm. Pri takšnih sadikah se je glavna korenina ravno začela debeliti. Pri presajanju je pomembno, da ne poškodujemo ali zapognemo vršička glavne korenine, saj bi to lahko povzročilo nepravilno oblikovane korenine.

Pozne sorte **kapusnic**, ki smo jih sadili maja, potrebujejo tudi junija mnogo vode in hranilnih snovi. Letošnji junij je deževen, zato s tem nimamo skrbi, le dognojevati jih moramo. Vsaka dva tedna rastlinam potrezimo z gnojilom, enkrat morda z dušičnim, drugič pa z mešanim. Vsakokrat potrosimo 30 g gnojila na m² ali pa raztopimo enako količino v 10 litrih vode.

Če pretirano uporabljamo liste **zelene**, bo ta imela majhne gomolje. Edino zeleni listi lahko asimilirajo in ustvarjajo anorganske snovi ter jih posredujejo gomoljem kot rezervo; zato z vsakim odstranjenim listom zmanjšujejo možnost, da bi pridelali debele gomolje.

Moda

Najstnice imajo letos posebno priljubljenost biti »nekač posebnega«. Krilo, kratke hlače, bluzico, si lahko sešijejo kar iz domačega kuhinjskega servieta. Krilo je seveda mini, kot zahteva letošnja moda, tudi bluzice so kratke, da je značno okrog ledij. Le škarje in šivanko v roke, da boste »nove« lahko že do prvega morja.

ureja DANICA DOLENC

Počitniške misli in želje

Hodila bom v gozd. — Veronika
Med počitnicami bom dolgo spala. — Ksenija
Pri teti v Šenčurju bom pazila dojenčka. — Eva
Rad bi šel na Triglav. — Matjaz
Rad bi se potapljal.
Želim se voziti z jadrnico. — Uroš
Želim, da bi spoznala kakšno novo prijateljico. — Tanja
Čim dlje bi rad na kmetiji pasel krave. — Matej
Z atom bom gotovo šel v gore. — Aleš L.
Na Bled se bomo šli kopat. — Nina
Na morju bom lovil rake. — Žiga
Nabiral bom borovnice. — Gregor
Rad bi dobil veliko gob.
Zvečer bom dolgo zunaj. — Luka
Naučil se bom plavati.
Pojedel bom veliko sladoleda. — Simon
Plaval bom pod vodo in nabiral morske školjke. — Miha
Komaj čakam, da bomo šli na morje, da se bom kopal, sončil in z atijem igral mini golf. — Aleš F.

Učenci 2. r. OŠ Besnica

Iskrice in Matijev rod

Prav pred iztekom leta so v šoli Franceta Prešerna v Kranju postregli še s zadnjo, že četrto v tem letu, številko **Iskric**. V njej so učenci popisali različne prireditve, predstavili izobraževalne programe v Iskrinem šolskem centru, posebno zanimive pa so strani razvedrila. Na njih smo med drugim prebrali tudi tale mali oglasi:

Prodaj OŠ France Prešeren. Zazelena kupca iz čimbolj oddaljenega kraja! Prodaj zelo poceni! Renata Petrinjak, 6. a
Tudi uredniški odbor **Matijevega rodu** iz preddvorske šole je bil minulo leto zelo ploden, saj je pred počitnicami izdal že tretjo številko. V njej objavlja utrinke s kulturnega dne, ko so učenci ustvarjali skupaj s priznanimi umetniki, dela mladih literarnih upov, klepet ob delu v frizerskem salonu, pogovor z upokojenko in nekaj za smeh.

Veselim se počitnic

ker bom lahko spala do desetih, Anja, 4. a
ker bom šla na morje, Nina, 3. b
ker bomo šli v Bohinj in na morje, Polona, 4. a
ker se bom igrala s punčko, Mateja, 4. a
ker se bom odpočila od šolskega dela, Mojca, 3. b
ker bom doma pomagala pri delu v sadovnjaku in na vrtu, Nina, 3. c
ker bom doma in se bom odpočila, Tanja, 3. a
ker bom šla z mamico na portoroško noč, Nadja, 3. a
ker bom lahko dopoldne hodila v bazen plavat, Lidija, 3. a
ker bom lahko dolgo gledala televizijo, Monika, 2. a
ker se bom vozil s kolesom, Matjaz, 2. a

Z učenci OŠ Cvetka Golarja Škofja Loka

IZ ŠOLSkih KLOPI

Punčka Nana

Moja punčka Nana zmeraj je zaspala, sladko se smeji, kot otrok že govori.

Kadar je doma sama, joče punčka Nana, včasih z mano se igra pa tudi pripraviti se zna.

Mateja Kalan, 4. a, Nina Peruzzi, 3. c r. OŠ Cvetka Golarja Škofja Loka

Moj Pinči

Pinči je zelo prijazen pes. Ko smo še živeli na Sivki, se ga je Tadeja bala. Tomaž je bil mlajši, pa se ga ni nič bal. Pinči je bele barve in velik kot moja šolska torba. Z nami hodi na njivo. Lulat hodi v rože. Kadar se Mufi odveže, pride k Pinčju. Pinči tudi gre z menoj k Leskovcu. Spat hodi v garažo. Zjutraj ga privežem pred hišo. Kadar gremo popoldne ven, ga odvežemo, da je prost.

Neža Dolinar, 1. r. OŠ Sovodenj

Kdaj imam vsega čez glavo

Kot vsak dan, grem tudi danes po brata v vrtec. Že tako sem malo slabe volje, potem pa še on. Ojoj! »Danes smo bili v gledališču. Danes smo se topli. Jutri gremo na izlet. Si dobil kakšno oceno? Ali se bova igrala z računalnikom? Bla, bla, bla, bla...« Tako začne, ko stopiva iz vrta. Potem pa še celo pot tako. Uf! Res ne vem, ali bi se jokal ali smejal. Najraje bi ga živega odril. Ta mala klepetulja! Tako se zjezim, da postanem rdeč kot kuhan rak. Pa ko bi mi vsaj pri nalogi dal mir! Potem pa prideta še ati pa mami in že spet. Bla, bla, bla... Da bi vsaj kaj pametnega vprašali. Že razumem, da so radovedni, kakšno oceno sem dobil v šoli. A vsakih pet minut postavljajo isto vprašanje. Zdaj imam res vsega že čez glavo. Zaprem se v sobo in poskušam brati. Pa ne gre in ne gre. Če me mami in ati ne nadlegujeta, me pa tisti siten mulec. Najraje bi zatulil kot sirena. Potem le najdem rešitev: vzamem jopico in grem na sprehod.

Aleš Justin, 4. b r. OŠ Petra Kavčiča Škofja Loka

Ob koncu šolskega leta

Konec šolskega bo leta, nič se dobro ne obeta. V redovalnici je stiska, vsak od nas že tanko piska. Eni so zbiralci cvetkov, drugi dvojke le dobijo, trojke so povprečne ocene, marsikdo jo kdaj zadene.

Za štirice in petice treba je že dosti dela, redkokdaj katera bo z neba sama priletela. Naše spričevalo bo kmalu pokazalo, smo vzeli šolo resno ali za zabavo.

Lea Bogataj, 3. c r. OŠ Ivana Groharja Škofja Loka

Iščem idejo

Iščem idejo. Veste, mi je ušla! Mogoče je danes pri vas bila. Jo morda kdo pozna?

Ta porednica navihana mi jo dobro zagosti zna. Je ni, ko si jo moja misel najbolj želi.

Se mi skriva in me izziva, da na koncu se druga za drugo pouda.

Ko se ji zazdi, da dosti je norčij, k meni nazaj se vrne in se v pesmi tej izgubi. Pa poskušajte uginiti, kje sedaj tiči.

Lidija Peterman, 7. b r. OŠ bratov Žvan Gorje

Moja srečanja z umetnostjo

Oh, kako žalosten dan. Vsa nesrečna se zgrudim v naslanjač. Čista, mirna in tiha. Zdi se mi, kot da jo je od nekdaj prinesel nežen veter. A ga ni. Prihaja iz škatle v moji sobi... Ponovno so se oglasili, nežni zvoki klavirja. Melodija je lahka in hitro stopi v uho. Posebno lepo je, če jo poznaš. Veš, kakšen bo naslednji ton. Veš, kakšen tretji in četrto. Lepota take glasbe me ponese nekam daleč, daleč... Tja, kjer ni sovražstva... Tja, kjer ni avtomobilov, ki bi motili tišino. Tja, kjer so vsi ljudje prijatelji... Vsa otrok, tudi malo večji, ima na kupa prijateljev. Nikoli nismo sami. Ne! Tudi sami so. Nekateri potrebujejo samoto...

Vidim se, kako sključena sedim v travi. V daljavi se vidi obris odhajajočega fanta. Lep je... Svetli lasje mu plapolajo. Tudi on v tem trenutku potrebuje samoto. Oba sva sama. A najino prijateljstvo ne bo umrlo. Še vedno bova prijatelja. Samo prijatelja...

...Otožni zvoki klavirja se oddaljujejo. Odhaja, oddaljuje se moj princ. Ne bo se vrnil.

V naslanjač me vrne druga pesem. »Razbijaška«. Saj. Všeč mi je tudi »razbijaška« glasba. A danes ni pravi dan za to. Pritisnem na gumb.

Danes si želim samote, da si pričaram princa iz sanj in pozabim na resničnega princa, ki me je razočaral.

Petra Lombar 8. b. r. OŠ Matije Valjavca Preddvor

Melita Bizjak iz 6. r osnovne šole Matije Valjavca v Preddvoru in: a rada sladoled.

Steze mojega otroštva

Steze so poti, tenka njih je sled.

Steze mojega otroštva peljejo v gozd, pisan svet

To je kraj, kjer ni mame, ne očeta, ne oštvanj, ne zadreg, ki se sprehajajo doma in v šoli.

Prapot zelena in mir povsod. Haj, kjer rastejo igre, strgane hlače, izgubljeni nožički.

Nabiram gobe, robide, maline v tem večno mladem svetu - na stezah mojega otroštva.

Klemen Nučič 5. b r. OŠ. Koroškega odreda Križe

Smeh

Smeh se najlepše smeji v otroških očeh. Smeh se začne s črko S in usta fantiču raztegne kot meh.

Smeh ni nikoli bolan ali slabe volje, le včasih se kisló smeji.

Prezgodaj moral je vstati. Takrat je najbolje, da ga še malo pustimo v zibelki spat.

Blaž Markelj, 8. b r. OŠ prof. dr. Josipa Plemlja Bled

Vsem, ki ste se trudili, da bi bila naša rubrika čim bolj pestra, zanimiva, se zahvaljujemo za sodelovanje, želimo prijetne počitnice in kličevo na svidenje spet jeseni.

ureja HELENA JELOVČAN

TEMA
TEDNA

● Za kaj so oni tam zunaj okol hod'li?

Minuli teden smo doživeli velik in viharen protest mariborskih delavcev. Po stavki smo po televiziji slišali tudi naslednje mnenje neke mariborske tekstilne delavke, ki je zaradi štrajka tako kot vsi ostali delavci morala delati v soboto: »Delam pač zato, ker so oni dva dni tam zunaj okol hod'li...«

Dotična tovarišica, občanka in neposredna proizvajalka je spontano in najbrž nevede izpričala zgodovinsko resnico: zakaj bi plaval proti toku, če pa je ta še toliko močan, da te lahko pogoltne, ali v najboljšem primeru premraženega izpljune na breg?

Ne nazadnje so se njene izkuševne in modre misli potrdile v rezultatih minule republiške sindikalne konference, kjer so se nekateri sindikalni aktivisti obnašali sivo kot molj, drugi so obredno in papagajsko dozirali sindikalna stališča, tretji pa utopično in bogokletno zahtevali neke neodvisne sindikate.

Da bo stvar na veke jasna - tako, kot je na veke vekov nesprenemljiva naša družba - smo se potrudili na pogovor s sindikalnimi funkcionarjem tovarišem Ivanom Orožičkim. Človekom marljivo nagubanega čela, dobrohotne sindikalne naklonjenosti, malce trdnim, a ravno prav sindikalno zaskrbjenim.

Tovariš Orožički, ste pričakovali tak štrajk?
»Dovolite: ni šlo za štrajk, ampak za nekoliko bolj množično izsiljeno sestane, v katerem so delavci samoupravno izrazili svoje interese in ustvarili demokratičen, odprti, ustvarjalni dialog.«

Dajte no: dva dni so hodili po ulicah in zahtevali višje plače!
»Mi, v sindikatih, se že nekaj časa nenehno trudimo, da bi odpravili nekontrolirano, stihijno obnašanje, ki nima nič skupnega s samoupravnim sistemom in razvojem demokracije, ki ne omogoča odprave osnovnih problemov delavcev in še zastruje družbene razmere.«

Kakšni pa so osnovni problemi delavcev, če ne ravno plače, ob katerih ne morejo več žveti?

»Poenostavljate, strašno poenostavljate... Mi, v sindikatih, se zavedamo, da se je zaostarila materialna in socialna varnost delavcev, vendar to zahteva sprotno preverjanje proizvodnih programov in njihovo potrjevanje na trgu, uvajanje prožne in sprotne prilagodene samouprave, to terjaa inovativnost, trdnost, kadrovske prenov.«

Tovariš Orožički, delavci terjajo manj plačanih funkcionarjev in več denarja v sindikalno blagajno.

»Prvič slišim, res... Deprofesionalizacija? Neumnost! Očitno gre spet za dezinformacije in insinuuacije... Socialni programi? Več in bolje delati, pa bomo izšli iz krize s sindikatom delavcev.«

Kako komentirate izjavo tekstilne delavke, češ »oni so dva dni okoli hod'li«, saj je očitno nakazala, da se štrajka ni udeležila.

»Ta neposredna proizvajalka je nedvoumno dokaz, da so v naši družbi še zdravi in ubogljivi elementi... Produktivni! Tržno naravnani! Tovarišico bom osebno poiskal in nemudoma jo bom predlagali za izvršno sekretarko sindikata v eno izmed mariborskih komun!«

D. Sedej

● Kam po rezervne dele?

Pošteno se je namučil občan, ko je iskal rezervne dele za svoj Fiat 125. Kam? Preko meja? Na mučno in verjetno neučinkovito prosjačenje po naših servisih, po naših avtomehaničnih delavnicah?

In je dobil namig, pobaraj pri Romih na Lancovem. Malo težkega srca se je le odpravil, saj so bile muke le velike. In glej ga zlomka, dobil je vse, kar je potreboval, do bil bi rezervnih delov za ves avtomobil.

Podjetnost tistih, ki hočejo kaj zaslužiti, se pač izkazuje v vsestranski in celoviti ponudbi...

Trnova pot do nagrade

3. a razred Gostinske šole Bled je 20. maja pripravil maturantski ples z nagradami. Mladi gostinci so po Gorenjski zbirali darila za nagrade, med drugim so dobili tudi nagrado: **strizženje in fen frizura v salonu Žensko frizerstvo, Cesta na Lipce 6, Lesce.**

Nagrajenka se je 4. junija oglasila z nagrado v omenjenem salonu in naletela na dokaj čuden odnos. Najprej je čakala štiri ure, nato pa dobila aroganten odgovor zasebnice: »Kaj pa mislite! Pri nas se moraš vsaj nekaj dni prej naročiti, ne pa da kar takole prideš!«

Kaj bi rekli inšpektorji

Ne spoznam se dosti na higienski in kaj vem katere predpise v gostinstvu, a to že vem, da mora imeti vsak lokal, — birtija — tudi ustrezne sanitarije oziroma WC.

V bifeju Špencerji pri avtobusni postaji v Radovljici o kakšnem WC ni ne duha ne sluha. Pivci, ki jih pijača ali jedišča požene, se gredo ponavadi odteščaj v sosednji bife Vrba, h konkurenci!

Zanimivo bi bilo, kaj bi rekli sanitarni inšpektor, če bi ga za šankom na hitro pritislilo, v Vrbi pa bi imeli zaradi inventure zaprt?

Male gorenjske vasi

Možjanca

Piše: D. Dolenc

Harižova bo najstarejša

Pred nekaj leti sem že zašla na Možjanca. Na spominsem pohodu z borci Kokrškega odreda je bilo. Naravnost k Stermu smo zavili na dvorišče in gospodar nas je pričakal z domačim žganjem. Danes pa tudi pri Stermu ni bilo nobenega doma. Le maček se je lepo udobno zvil na seno na vozu in dremuckal na soncu, kure so greble po dvorišču, iz hleva se je oglašala živina. Tudi pri Stermu popravljajo, hiša ima nova okna in polkna. Vse je bilo na poljih, travnikih. Tudi pri Harižovih ni bilo nikogar, mirno sem si lahko ogledala freske na hiši, sv. Florjana in sv. Jurija na konju. Ta je verjetno najstarejša hiša v vasi, le nekajkrat je bila že popravljena. In ko sva z Jožetom stopila prav na Vrhe, od koder se je dalo napraviti lep posnetek vasi in Karavanke v ozadju, tudi pri Prgovih ni bilo nikogar. Pravijo, da tako kot Prgov igra na harmoniko, daleč naokrog noben ne igra. Tudi Prgova mama Antonija Jagodice je morala v kakšen zelnik, da so bila vrata zaklenjena. Ona

Kljub vsem prenovitvam hiše je freska sv. Florjana pri Harižu lepo ohranjena.

je najstarejša v vasi, 78 let ima. Prav žal mi je zanjo, morda bi mi povedala kaj zanimivega, kako so živeli včasih, kam so se hodili zabavat.

Mladi se hodijo zabavati »v podno«

Jože mi pove, da so hodili plestat k Suštarnju na Štefanjo goro in h Koštomaj. Malo »šnopsa« so naročili pa piesali. Danes gre

STRIGANE STRUNE STRIGANE STRUNE

PANKRTSKE REČI

Pretekle »strune« smo posvetili najavi torkove prireditve na ljubljanskem Trgu osvoboditve. O sami prireditvi ste lahko več prebrali tudi v našem časopisu pretekli petek, mi pa bi se na tem mestu malo več dotaknili nastopajočih rockerjev.

Širši javnosti manj znana **Mr. Zoro in Komakino** sta pokazala od svojega zadnjega širšega javnega nastopa napredovanje. Resda mogoče bolj v smislu boljše uigranosti, a vendar. Predvsem bi to veljalo za **Komakino**, ki je bil tudi sicer zanesljivejši (v primerjavi z decembrskim nastopom v hali Tivolij).

Jani Kovačič skupaj z **Je ben'tom** je bil seveda po pričakovanju, posebno na tovrstnih prireditvah, interesanten. S svojimi močno angažiranimi pesmimi je uspel vzpostaviti stik s publiko, ki je bila že sicer močno motivirana.

Vrh so po pričakovanju prinesle s seboj **Pankrti**. Po sedmih mesecih od njihove samoukinitve spet na odru. Pero je na trenutke prikazal tiste svoje značilne geste, ki so nosile lik benda v njihovih najboljših letih. **Bandiero** so peli vsi... **Martin Krpan** uigran in profesionalen kot ponavadi, najavljen **Bora Djordjevič** pa je, kot je verjetno znano, kasneje telegramsko sporočil, da se opravičuje za neobisk in hkrati napisal nekaj verzov v znak solidarnosti z **Janšo, Tasićem in Borštnerjem**.

Seveda nam ob vsem skupaj ostaja na znanju, da je bila prireditev pač zaradi narave pojave izjemna v gre v tem kontekstu tudi gledati vse videno... V. B.

Marela z Lipico

Ansambel Marela, ki je s prvo ploščo in kaseto **Bojan, Rok in Mateja** uspel z nacionalnim športom, se je tokrat lotil turistično-glasbenega projekta. Pri PKP RTV Ljubljana je izšla plošča in kaseto **Lipica**, ki ob glasbi prinaša tudi vrsto spremljajočih novosti. Namreč muzika se je povezala s turizmom in gostinstvom in ob nosilcu zvoka, albumu je izšel tudi ovitek — etuji z Lipice in slikovno prilogo ter besedilo v dveh jeziki, kar bo namenjeno za goste iz tujine, nemška verzija skladb pa bo izšla tudi pri nemški firmi MCP. »Tri-najst skladb smo namenili za projekt Lipica in kar štiri govore prav o njej: **Lipicanec** v jutranji zarji. **V sedlu Lipicanca, Lipica in Spomin na Lipico**. Sledijo še druge zanimive skladbe **Pod marelo**, **Prvič pri tašči**, **Prišla sem domov**, **Pri nas doma**, **Lepo je pri tebi**, **V hramu Rožica**, **Stara pisma**, **Hvala za vse in priredba slovenske narodne pesmi Trzin-ka**. Za štiri skladbe je glasbo napisal Franc Lepičnik, za pet skladb naš klarinetist Primož Kosec, harmonikar Dušan

Drobnič je napisal melodijo za dve pesmi, za pesem **Spomin na Lipico** pa je glasbo napisal Jože Burnik. Besedila so delo Marjana Stareta, Ivana Sivca in Nade Drobnič, prvi vodja **Marela Franc Kompare** in dodaja, da bo promocija plošč in kasete 5. julija v Bernardinu. Marela bo nastopila tri dni kasneje na drugem festivalu **Morska viža Bernardina**, kjer tekmujejo med seboj narodnozabavne in zabavne skladbe. Lani so bili drugi za skupino **Rande voues**. O Lipici so posneli že televizijsko oddajo za RTV Ljubljana in ob pokroviteljstvu Elektrotehne Eleks Ljubljana, sedaj pa tečejo dogovori še za nemško televizijo ARD. Ob številnih nastopih v tujini bodo doma nastopili preko 50-krat, od tega petkrat v dobrodelne namene, z njimi pa za razpoloženje nastopa **Planšar izpod Kamniških planin Franc Pestotnik — Podokničar**. Marela pa že sruje skladbe za naslednji projekt turističnih biserov, ki bo to pot z Gorenjske.

Drago Papler

PRIJAZEN NASMEH

SLOVENIJA, PRIJAZNA DEŽELA NA SONČNI STRANI ALP? NE VEDNO

IVANKA ERZNOŽNIK

Poznam ljudi, ki jim počitnice na kmetih, v sožitju z naravo in preprostimi, gostoljubnimi ljudmi, pomenijo več kot lenarjenje v še tako luksuznem obmorskem hotelu. Ivanka in Lojze Erznožnik iz Žirovskega vrha, kjer se po domače reče pri Kočarju, imata že več let kmečki turizem.

»Penzionske goste, ki so večinoma stari znanci, pričakujem od srede julija naprej.« je povedala prijazna gospodinja Ivanka, ki slovi po svoji odlični kuhinji. »Med letom, zlasti ob nedeljah, pa prihajajo popotniki, ki imajo radi naravo in sprehode po okoliških hribih ter seveda Žirovci, ki se najavljajo na skupinska proslavljanja.«

Prijaznih gostincev pri nas ne manjka. Bolj redki pa so tisti, ki poskrbijo za gosta tudi potem, ko vstane izza jedilne mize. Ivanki Erznožnik se zdi samó po sebi umevno, da popotniku, ki ga utegne zmociti dež, za popotnico ponudi dežnik. Eden od presenečnejših je pred dnevi predlagal, naj Ivanko Erznožnik

zato, če za nič drugega, uvrstimo v rubriko prijaznih nasmehov.

»Dežnik je malenkost,« zamahne z roko Ivanka. »Gostov ne moremo pustiti na dež. Sicer pa dežnik kasneje vrnejo. Imamo celo enega, ki ni naš.«

Če ste torej namenjeni v Žirovski vrh na potepanje po naravi in okusno pečenko h Kočarjevem, se ne ustavljajte zaradi črnih oblakov na pol poti. Če ne boste pregnali dežja pod streho, vam bodo pri Kočarju brez pomislekov posodili dežnik.

H. Jelovčan

Bojan Rakovec, pevec in kitarist

Fant s kitaro

Gost Glasovega telefona je bil minulo sredo Bojan Rakovec iz Strazišča

Minulo sredo je bil gost Glasovega telefona znani kranjski kantavtor **Bojan Rakovec**, simpatični kitarist in pevec, ki je odgovarjal na vaša telefonska vprašanja. Klicali ste ga od vsepovsod, celo iz Štajerske, iz Celja se je oglasila Angelca, ki je dejala, da Bojana nadvse rada poslušam in mu tudi v prihodnje želi vse najboljše. Pa Majda iz Kranja, Katra iz Cerklj, Tjaša iz Strazišča, Urša iz Radovljice.

Bojan Rakovec bo letošnje poletje kar precej nastopal, saj načrtuje turnejo po slovenskih krajih. Zadovoljen je, da je izdal prvo kaseto, na kateri je devet skladb, med katerimi je morda najbolj popularna Katarina. Katarina je pesem, ki jo je posvetil svoji ženi, za katero pravi, da je nadvse razumevala in ga nenehno spodbuja.

Medtem ko bo gostoval v Celju, Mariboru, Murski Soboti in Ptuj, bo našel še toliko časa, da se bo udeležil prireditve pred Metalko v Ljubljani, sodeloval na ljubljanskih glasbenih večerih, podaril koncert otrokom s cerebralno paralizo... »Otroke imam zelo rad. Prizadej so najboljše občinstvo in silno rad jim prepevam. Odzivajo se spontano, prisrčno, zato je nastop pred njimi pravi užitek.« pravi Bojan.

Morda največji uspeh je Bojan doživel tedaj, ko ga je Bojan Adamič povabil, da sodeluje na znanem klavirskem in vsakoletnem Večeru šansovov v Rogški Slatini. »Kar poklical me je, dejal, da so mu skladbe, ki jih po-

jem vseh in tako bom tam sodeloval z dvema skladbama»

In kako je Bojan sploh začel? »Med počitnicami sem delal v IBIju, »pucal« — stroje kot nor, da bi toliko zaslužil, da bi si kupil kitaro. Oče me je odpeljal v Mengeš in tja sva prispela pet minut čez drugo uro, ko so trgovino že zaprli. Skoraj zjokal sem se, saj sem bil prepričan, da glasbene instrumente prodajajo izključno le v Mengšu. No, nazadnje sem kitaro kupil v Globusu in tako začel... V Strazišču pri Kranju sem pozneje kar tako, za hec, organiziral koncert. Za korajžo sem ga malce srknil v vaški gostilni in neverjetno — šlo je kot po maslu, publika, prijatelji, ki me sploh niso resno jemali, so bili navdušeni. Ko so odkrito in glasno ploskali, sem bil vzradoščen, — saj ni treba, saj ni treba, sem se branil na odru...«

Bojan pripravlja in snuje nove skladbe in želimo mu, da bi kmalu izšla njegova druga kasetata.

D. S.

vse v »podno«, »na polje«, v Preddvor, Kranj. Pri Majču v Preddvoru je najbližja gostilna. A bolj malo hodijo dol. Saj ni nobenega časa. Le ko so po opravkih, v Preddvoru, se sem in tja tudi tam oglase. Včasih je Harižov pri Jaknu v kleti imel malo bifeja, le za kakšno pivo, zdaj je pa še ta opustil. Nobene prave družabnosti ni več.

Delo na delo, razmišlja Harižova Pavla, ki hiti devat seno v kozolec, da ga ne bo še enkrat namočilo. Tolikokrat ga je že. Ljudje tu gori garajo. Zjutraj na ših v dolino, v Savo, Jelovico, na Belo, tam pošteno delati, popoldne pa še en šiht doma, pri Živini, v polju. Mehanizacija veliko pripomore. Če bi ta dan seno s travnika vozili z vozom, kot običajno, bi ga morali sedemkrat, z nakladalko pa le petkrat. Konj pa tudi na Možjanci ni več, le Štern ga ima še. Včasih jih je bilo pa vsaj šest.

Bezgovno žganje

Tudi na Možjanci je kot za stavo, kamor si pogledal, cvetel bezeg. Možjančani iz njega kuhajo žganje. Pa iz sadja, sliv. Po 50 mernikov sliv so včasih smo

Na gosto so postavljene hiše v vasi, da je več zemlje ostalo za njive in travnike. Jaknova stara hiša (desno) je zdaj počitniška hiša.

pri Jaknu pridelali, po 150 litrov slivovega žganja so skuhalih, zdaj so pa ta drevesa dol prišli. Letos tudi tu ne bo sadja. Vse je pozeblo, tudi orehi. Lani so imeli z orehi dobro letino, letos pa kaže, da bo le malo hrusk in sem in tja kakšno jabolko. Kmetje sadovnjake tudi pomlajajo. Silno se trudijo, a ob vseh večjih delih, posebno ob košnjah in podobnem, zmanjkuje rok. Brez zaposlitve ne gre, ših v zame svoje ure, do noči jih le še malo ostane. Takrat hite, včasih jim kdo od sorodnikov iz doline pri-skoči na pomoč. Tudi zato ne pridelujejo več toliko drugih kultur, le za živino. Včasih pa je bilo tu gori žit, prosa, ajde. V mlin k Zagarju v Potočje so nosili mlet. Ampak, če bo vse tako drago, kot je danes, se bo kmetov še splačalo sejati. Ko bi le divjad take škode ne delala po njivah. Pa še lovca nimajo nobenega v vasi, če pa kdo malo »poraubšica«, je pa takoj hudo.

Do Kravca je blizu

Razgled pa je od tu gori resnično lep. Jaknov Joža pripoveduje, da so nekoč hoteli na Široki njivi, na najvišji točki, nad Možjanca, hotel zidati. Od Možjanca namreč ni daleč do Kravca. Po stezi pod staro žičnico si mimo grede na Kravcu. Včasih so kmetje gnali past svojo živino v

Tudi Harižovi so ta dan hiteli spravljati seno. - Foto: D. Dolenc

Dolgo njivo, še s Kravca eno uro daleč, Jergan pa je imel svojo planino na Jezercih. No, nam mesto hotela so zdaj tu počitniške hišice, ne hišice, kar hiše, in kar kosajo se, kdo bo imel večjo in lepšo. Možjančani pa bi radi imeli le malo boljše pot. Zdaj so še brez cestarja. Da ni denarja zanj, pravijo. Mežnar je včasih sem in tja počel, tudi Jaknov Joža je kdaj pa kdaj očistil karnale, goščo, ki se je zaraščala na cesti, ampak cesta bi bila potrebna poštenega popravila. Pravi cestarji se je morajo lotiti.

September 1989 se hitro bliža

Od prvenstva naj največ iztrži veslanje

Ljubljana, 24. junija — Denar, ki ga za organizacijo svetovnega prvenstva v veslanju za člane, članice, lahke veslače in veslačice septembra prihodnje leto na Bledu, zbira organizacijski komite, bo namenjen izključno organizaciji prvenstva, pripravam veslačev in napravam ter objektom, namenjenim veslanju, je poudaril predsednik organizacijskega komiteja Vlado Klemenčič na petkovih novinarskih konferencah.

To pa ne pomeni, da ni želja po urejevanju Bleda in okolice. Organizacijski komite to podpira, vendar se morajo v financiranje teh del vključiti interesne skupnosti, turistična poslovna skupnost, občinske in republiške ustanove, krajevna skupnost in podobno. Vse na novo zgrajeno ali popravljeno mora biti uporabno tudi po prvenstvu, saj niti najmanj nismo tako bogati, da bi si lahko privoščili razsipništvo, kot so si ga pri nas v preteklosti organizatorji nekaterih prvenstev. Največ mora od prvenstva in na prvenstvu iztržiti veslanje, v največji možni meri, upoštevajoč razmere, v katerih živimo, pa hkrati tudi Bled. Obnovljena bo Festivalna dvorana in tu s 30 odstotki sredstev sodeluje organizacijski komite. Začela se je obnova nekaterih poti in cest, pomembnih za organizacijo prvenstva, obnovljena je čolnarna, položeni pa so tudi že vsi kabli med pošto, startom in ciljem, pomembni za zveze, prenose, potek tekmovanja, ozvočenje in podobno. Dela so načrtovana v Mali Zaki, obnovljeni naj bi bili obala med Malo in Veliko Zako, osrednji blejski park, javna razsvetljava okrog jezera in po možnosti tudi pešpot okrog jezera. Modernizirana naj bi bila blejska vpadnica, pa ceste in naprave v veslaškem delu Bleda. Gradi se nov poslovni center, skladno z denarjem od drugod pa bi lahko postorili še marsikaj drugega. Samo za izvedbo tekmovanja, obnovo ter nakup najnujnejše opreme in objektov po potrebnih 820 milijonov dinarjev, ki naj bi jih zbrali z marketinško dejavnostjo doma in v svetu, s televizijskimi prenosi (prvenstvo bo prenašalo kar 29 TV družb), vendar del tega denarja vzame mednarodna federacija FISA, z novimi jugoslovanskimi dogovorom o organizaciji takšnih prireditelj, ki se sedaj sprejema (Slovenija ga je že) v vstopnino, prodajo spominkov in drugih akcijami. Del sredstev bo treba odšteti tudi za priprave naših veslačev, saj še tako dobro organizirano prvenstvo ne doseže pričakovanega cilja, če ni tudi tekmovalnih uspehov veslačev iz države gostiteljice. Nekaj opreme za vadbo veslačev je že kupljene.

Veslaški svet zaupa Bledu. Na kongresu FISE leta 1985 je bila s soglasnim aplavzom organizacija podeljena Jugoslaviji s posebno zahtevo, naj bo to Bled. Niso prevladale le organizacijske odlike, ampak sama steza, ki je naravna, brez vpliva vetra, kar je pogosta značilnost umetnih veslaških stez. Bled tako organizira že peto svetovno prvenstvo: leta 1966 in 1979 za člane, leta 1971 za mladince in leta 1986 za veterane. Pred tem pa je bilo leta 1956 na Bledu še evropsko veslaško prvenstvo.

Na Bled bo prišlo blizu 1000 veslačev iz nad 30 držav. Na Bledu se utegnejo pojaviti nove zvezde veslanja. Letos so olimpijske igre in marsikdo po olimpiadi preneha, pojavijo pa se novi tekmovalci. Olimpijski cikel je namreč tudi menjava generacije. Na Bledu bo tudi kongres FISA, v kateri je 65 držav. Prišlo bo nad 200 časninarjev in podobno. Novost bosta dva finalna dneva. Prav tako bo na Bledu odločeno, kje bodo svetovna prvenstva v prihodnjih letih.

J. Košnjek

Tek na smučeh do leta 2000

Povprečnosti smo se že kar navadili

Brdo, 23. junija — Ker že leta in leta v teku na smučeh, ki je sicer v Sloveniji in tudi Jugoslaviji, precej razširjen, v tekmovalnem smislu nismo dosegli odmevnejših rezultatov, smo se povprečja kar navadili. Projekt razvoja smučarskega teka do leta 2000 hoče povprečje preseči in nas v 12 letih pripeljati med države z boljšimi tekači na smučeh. Projekt so pripravili Jože Raišp, Jure Žerjav in Franc Rutar, prvi odmevi nanj pa so ugodni.

Projekt je že pri prvih obravnavah med smučarskimi delavci in strokovnjaki s športnega področja dobil pozitivne ocene in je sprejemljiva osnova, na kateri je nujno graditi razvoj teka na smučeh pri nas. V povprečnosti in z redkimi uspehi na tretjerazrednih tekmovanjih smo se že kar navadili živeti. Projekt razvoja teka na smučeh do leta 2000 temeljito analizira sedanje stanje, kjer imamo na primer 444 kategoriziranih tekačev, vendar med temi samo 11 članov in eno članico, pa bore malo juniorjev, samo osem poklicnih trenerjev, 23 klubov, kar je še premalo glede na možnosti v Sloveniji, samo štiri teptalce za urejevanje prog, ob vsem tem pa imamo posamezniki prevelike ambicije in tekmovalnem smislu. Mlade prezdodaj zasičimo s treningom, zato odnehajo, čeprav bi moral biti trening do 12. leta predvsem igra na snegu z elementi teka, šele nato pa resna vadba.

Projekt predvideva razvoj teka do leta 2000, načrtuje prilive tekmovalcev, njihov razvoj. Tako naj bi imeli leta 1998 kar 283 članov, 127 članic, 18 juniorjev, na začetku pa spet od 50 do 100 tekačev v mlajših kategorijah. Zato bo potrebno dobivati nove tekmovalce, tudi na krosih, kot je bil običaj nekdanj, saj ima tisti, ki dobro teče kros brez treninga, pomembne vzdržljivostne prednosti in predpostavke za tek na smučeh. Organizirati kaže nova tekaška središča (okrog 50 jih je lahko v Sloveniji) s programi, zgraditi 3 kilometre dolgo stezo za rolanje, vključiti druge, mejne znanosti, navdušiti za tek okolje, tudi po šolah, kjer se na primer v šolah v naravi na tek redko spomnijo, skrbeti za nove svoje kadre, tudi z vključevanjem nekaterih tekmovalcev, in dopolniti organizacijo zveze ter odnos med zvezo in klubi. Program bo tudi finančno vabljev za marsikoga, če bo realen, konkreten in bo vzdrževal, klub temu da ena od postavk na primer spodleti so dejali v četrtlet na seji odbora za teke SZS na Bledu. Vrhunec projekta 2000 naj bi bili uspehi med letoma 1996-2000, ko bi morali v tekmovalstvu za svetovni tekaški pokal vsaj trije tekači osvajati točke, štafeta pa bi bila dvakrat šesta ali še boljše, ko bi imeli na olimpiadi '98 v vseh tekaških preizkušnjah šest uvrstitev do 20. mesta (eno celo boljše od 10. mesta), enake cilje pa imajo tudi na svetovnih prvenstvih 97 in 99. Mladinci pa merijo še višje. V štafeti naj bi osvojili na svetovnih prvenstvih tudi prvo tekaško kolajno.

J. Košnjek

Konec tedna v Šenčurju

Prvi lokostrelski troboj

Šenčur, 28. junija — Zaradi monotonosti in tudi nezanimivosti lokostrelskih tekmovanj za občinstvo se v Lokostrelskem klubu Šenčur odločajo za novost: lokostrelski troboj, ki bo prvič na svetu. Troboj bo v lokostrelskih disciplinah hunter in field, american round in golf. Tekmovanje bo 2. in 3. julija v športnem parku v Šenčurju, kjer so odprli nov gostinski lokal in se zato obiskovalcem troboja za okrepljeno ni treba bati. Geslo lokostrelcev je: vse v zlato, vse v 20 in vse v prvo!

V petek, 1. julija, bo med 15. in 18. uro uradni trening. V soboto, prvi tekmovalni dan, bo ob devetih z začetek streljanja hunter kroga (14 tarč) in ob pol enih začetek streljanja field kroga, prav tako 14 tarč. V nedeljo ob 9. uri bo streljanje american round, ki bo trajalo do dveh, ob treh pa bo začetek golf lokostrelske discipline v pet lukenj. Ob petih bo zaključek tekmovanja. Nastopili bodo tekmovalci v vseh kategorijah. Prijave sprejema do 30. junija (četrtak) Marjan Podražaj, Pipanova 80, Šenčur 64208 ali po telefonu 70-111, interna 21 (Podražaj).

J. K.

Imamo atletiko, pa redke dobre atlete

Kraljica išče kralje

Kranj, 25. junija — Atletika je kraljica športov, pravimo. V Jugoslaviji kraljevanje atletike v športu na papirju priznamo, kralji, v tem primeru vrhunski atleti, pa so redki. Le malo se jih lahko kosa z boljšimi na svetu, za najboljšimi pa že krepko zaostajamo.

To sta pokazala atletska mitinga v Sloveniji: v Celju in v Ljubljani. Bila sta sicer dobro in kakovostno zasedena, vendar še daleč od najvišje kakovostne ravni. Doseženih je bilo nekaj dobrih izidov, vendar žal samo za jugoslovanske razmere. Le redki letošnji najboljši rezultati naših atletov so med letošnjimi desetimi najboljšimi v Evropi, da o svetu ne govorimo. Vendar pa moramo biti glede na razmere, v katerih dela večina naših atletskih klubov, z letošnjimi rezultati Čoličeve, Popovića, Krdžalića, Mustapića, Kožula, Vindiša, Apostolovskega, Mačeva, Kopitarja in Lazarevića zadovoljni. Dosegli so letošnje najboljši izide, si odprli pot na olimpijske igre, pa tudi povečali možnosti, da bodo povabljeni na kakšen močnejši (in tudi močnejše plačan) atletska miting.

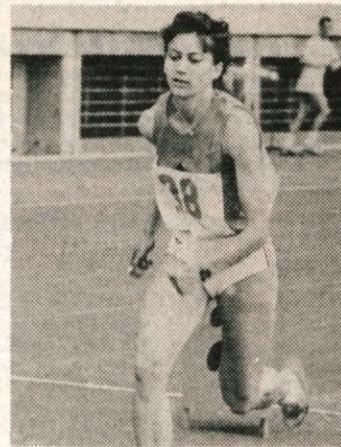
Naša atletika je pravzaprav v krogu, ki ga bo treba presekat. Tarna, da nima zadostne družbene podpore, da nima moči, da bi vlagala v rast tekmovalcev in zagotavljala pogoje ter stimulacije za vadbo. To je res. Z večjim, smelejšim vlaganjem v atletiko na osnovi znanstveno narejenih projektov z jasnimi in realnimi cilji bo treba sekati ta krog, dvigniti kakovost panoge, vzgojiti dobre domače tekmovalce, ki bodo vračali občinstvo na atletska tekmovanja, in povabiti v goste tudi svetovni vrh. Atletske naprave nam ne bi smele več propadati, objektov ne bi

smeli puščati na pol narejenih, kot na primer stadion v Šiški v Ljubljani! Dobra atletika je mik za sponzorje, za firme, ki imajo denar in ki vidijo v dobrem atletu prav tako kot v drugem vrhunskem športniku propagandni učinek. V Ljubljani se na primer resno lotevajo marketinškega pristopa, prav tako marsikje drugje, pa tudi slovenska zveza poskuša delati drugače. Atletika naj bo res šport prednosti, predvsem v šolah, ljudje, ki delajo v atletiki, naj bodo primerneje nagrajevani, pogledjmo pa tudi čez plot, kako delajo drugje. V veči-

Rok Kopitar na cilju (drugi z desne). Rok je med redkimi našimi atletiči, ki nekaj pomeni tudi v Evropi.

ni primerov boljše in ko naši atleti pridejo s priprav v tujini, padejo spet v domače razmere in

Slobodanka Čolovič, naša najboljša atletinja

Džordže Kožul, naš najboljši skakalec v troskoku

vadi izmenično v SZ in Spaniji pri Tančiću, gradi projekt skokov na 240 centimetrov, vendar doma čez celo leto, posebno pozimi, ne more enako dobro vaditi.

Pa še za drobljenje pičlih sredstev gre. V Sloveniji smo imeli v kratkem času dva mitinga, v prvem nam ni bilo treba precej denarja, saj na miting pri boljšem tekmovalcu vsa centimeter ali meter pomeni daten dolar ali marko, pa na našem ni bila res vrhunski udležba. Špice so bile redke. Če oba organizatorja združita denar, bi se pa res dobilo kakovostno, vabljevjo za ljudi in kakovostno predvsem za razvoj atletike!

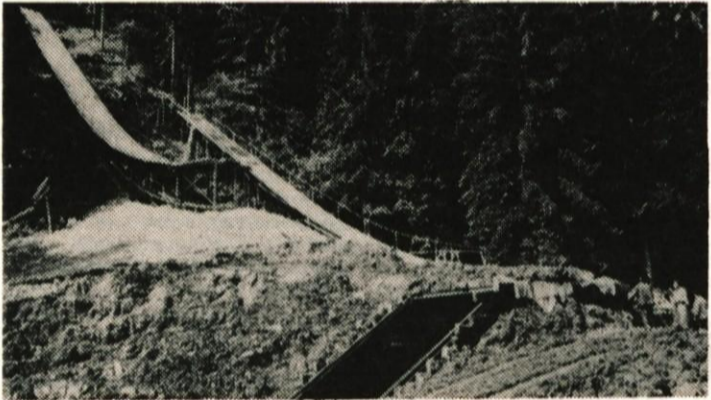
J. Košnjek
Slike: G. Šinik

Tadej Žumer zmagal v Idriji

Kranj, 27. junija — Kolesarji Save so v nedeljo nastopili na dirki v Idriji, ki je štela za slovensko prvenstvo. Pri starejših mladincih ki so vozili skupaj s člani na 140 kilometrov dolgi progi, je zmagal kolesar Save Tadej Žumer, ki je za minuto premagal Ovna iz Astre. Četrty je bil Cvjetičanin, šesti Bertonec in 10. Sovinec. Cvjetičanin je tako še povečal prednost v točkovanju za slovensko prvenstvo, je pa skupaj z Žumrom kandidat za reprezentanco za mladinsko svetovno prvenstvo na Danskem. Med mlajšimi mladinci je bil Poljanec sedmi.

V soboto so vozili kriterij. Pri mlajših mladincih je bil pilar peti, pri starejših pa Sovinec šesti. Med člani je zmagal Bonča, Kranjčan na Pagon in Ječnik pa sta bila tretji in četrty.

M. Zevnik

Vreme nagaja graditeljem krajevnih skakalnic — Smučarski skakalni klub Iskra Delta Triglav iz Kranja se je lotil temeljitega popravila skakalnice središča na Gorenji Savi, ki obsega 10, 12, 25, 30 in 50 metrske skakalnice. Gre za temeljito obnovo naletov, doskočišč in izteka, ki je bil prekratek in ga je bilo treba umetno podaljšati. Kljub najboljši volji kranjski skakalci pri gradnji zamujajo. Nagaja vreme, predvsem pri zahtevnejših strojnih delih pri izteku in na doskočišču, ki jih opravlja Gradbenec. Klubski delavci, starši skakalcev in drugi prijatelji smučarskih skokov pa prostovoljno delajo na naletih, pri gradnji sodniške tribune in finalizaciji doskočišča ter urejevanju okolice. Prvotni zaključek del je bil načrtovan za konec maja, sedaj pa se podaljšuje. Predsednica gradbenega odbora Marija Simičeva je povedala, da bi morala biti junija strojna dela končana, avgusta, za kranjski praznik, pa naj bi bilo skakalno središče urejeno. Pridnih, pomoči voljnih rok ni nikdar dovolj. Zato skakalni klub vabi na prostovoljne delovne akcije vsako popoldne od 16.30 dalje, tudi ob sobotah in nedeljah. S seboj je treba prnesti le lopato, kramp ali motiko. Brez dela ne bo nihče. — J. K. Foto: G. Šinik

Dve zmagi kranjskih vaterpolistov — Kranjski vaterpolisti so uspešno začeli s tekmovanjem v drugi zvezni vaterpolski ligi. Osvajili so štiri točke, vendar z igro še ne morejo biti zadovoljni. Telesno so dobro pripravljene, taktično pa njihova igra še vedno šepa. V prvi tekmi je Triglav premagal Biograd z 12 : 7. Ta zmagaja je pomembna tudi zaradi tega, ker je Biograd eden od kandidatov za uvrstitev v I. B. zvezno ligo, ki se bo začela jeseni. V drugi tekmi pa so Kranjčani premagali Betino z 10 : 9, čeprav so vodili že z 9 : 6. (J. K.) — Foto: G. Šinik

Atletsko tekmovanje paraplegikov

Kranj, 28. junija — Zveza paraplegikov Slovenije organizira devetnajsto atletsko tekmovanje v spomin na pokojnega profesorja Bojana Hrovatina. Spominsko tekmovanje je tudi republiško prvenstvo, katerega pokrovitelj je ČGP Delo. Letošnje tekmovanje bo soboto, 2. julija, na stadionu Stanka Mlakarja v Kranju. Slovenska zveza bo ob pol devetih. Tekmovanje je del praznovanja dneva boba, organizatorji tekmovanja pa pričakujejo tudi mednarodno udeležbo.

Uspeha veslačev in padalcev

Kranj, 27. junija — V tekmovanjih konec tedna so nas ponovno razveselili nekateri naši športniki. Blejci so dobro veslali v Roudcah na Češkoslovaškem, kjer je bila regata in še troboj veslačev ZRN, Češkoslovaške in Jugoslavije. Ekipno je bila nepopolna Jugoslavija tretja, sicer pa je zmagal blejski dvojec Mujkič in Prešer, drugi pa je bil dvojec s krmarjem Bleda Mirjanič, Janša in Klemenčič. Slabša, četrta, pa sta bila oba naša četverca. Tudi na regati je edino zmago dosegel blejski dvojec, četverec Krašovec, Janša, Mirjanič in Žust pa je bil tretji za ČSSR in Švedsko.

Končano je tudi republiško člansko in mladinsko prvenstvo padalcev. Slavili so Leščani. Med člani so bili najboljši Leščani Bogdan Jug, Branko Mirt in Roman Pogačar, med mladinci pa Borut Erjavec pred Miro Grčić in Senad Salkić, vsi Lesce. Najboljši bodo odšli 6. julija na državno prvenstvo v Banjaluku.

Roman Hartman, vodja kolesarske sekcije LTH

Dobri kolesarji in prijatelji

Škofja Loka, 23. junija — Kolesarji škofjeloških tovarnih hladilnikov so znani kot dobri športniki po vsej Sloveniji, saj nastopajo na številnih rekreativnih prireditvah, kjer se uvrščajo na visoka mesta. Poleg tega pa se radi zberejo tudi vsi skupaj in odpeljejo do svojih predstavništva po Jugoslaviji in v tujino. Ta konec tedna so se odpeljali v sosednjo Avstrijo, kjer so imeli namen obiskati svojo novo tovarno Carfrigo, ki jo še ustanavljajo. Pred odhodom pa je Roman Hartman, vodja kolesarske sekcije LTH pri komisiji za šport in rekreacijo povedal:

»Pred štirimi leti smo ustanovili kolesarsko sekcijo, saj nas je bilo vedno več, ki smo radi kolesarili. Čutili smo potrebo, da se organiziramo, kmalu pa smo začeli tudi pripravljati različne akcije, ki se jih redno udeležuje med petnajst in dvajset članov naše sekcije. Pri tem starost ni pomembna, saj so stari od dvaindvajset pa tudi preko petdeset let. Dobivamo se dvakrat tedensko skupaj pa kolesarimo tudi ob vikendih. Vsak član prevozi v eni sezoni približno od tri tisoč do pet tisoč kilometrov, udeležuje se pa tudi različnih rekreativnih prireditelj. Tudi letos smo se v spomladanskem času dosti pripravljali, v letošnja naša akcija pa bo tokratni obisk Carfriga v Celovcu.

LTH-jevi kolesarji so pred tremi leti organizirali prvi maraton po Jugoslaviji, katerega cilj je bil obiskati njihove servisne postaje in predstavništva. V desetih dneh so prevozili okoli 1600 kilometrov. Lani so opravili počobno, le nekaj krajšo pot, poleg tega pa smo spomladni organizirali obisk svojega tozda Vitrine v Ljutomeru. Tudi letos načrtujemo podobne akcije.

»Poleg obiska v Celovcu, konec avgusta, načrtujemo šest dnevno kolesarjenje po Jugoslaviji prek Zagreba, Virovitice, Osijek, Sibenice, Novoga Sada in Beograda. Lahko rečem, da so v vseh disciplinah obratni zelo veseli našega obiska in nas vedno navdušujejo sprejmejo. Tudi v tovarni nam za daljše ture pomagajo z izredno dopustom in finančnimi sredstvi, nekaj pa primaknejo tudi sami. Pri vseh takšnih maratonih pa je seveda pomembno, da smo med seboj dobri prijatelji, da dobro sodelujemo. Tako do sedaj nismo imeli nobenih težav in na srečo tudi ne nesreč,« pravi Roman Hartman.

V. Stanovnik

MALI OGLASI

tel.: 27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodaj TRAKTOR torpedo 45, star dve leti in pol. Tel.: 89-166 9995
Prodaj TROSILEC za hlevski gnoj ter samohodni obračalnik. Tel.: 68-425 9997
Prodaj digitalni stereotuner Hitachi FT 3 in zvočnik Wharfedale Laser 400, obeje deklarirano. Tel.: 33-023 9998
Prodaj OBRAČALNIK 140 za kosilnico buchler, nov. Janez Knific, Zg. Besnica 8 10005
Prodaj barvni TV iskra montreal za 35 SM. Janez Kadivec, Pipanova 46, Šenčur 10011

Svet OŠ Prešernove brigade Železniki razpisuje javno licitacijo osnovnih sredstev ob rušenju starega dela šolskega poslojja v sredo, 29.6.1988, ob 10. uri.

Ugodno prodaj OZVOČENJE SOL-TON 2 x 150 W. Tel.: 38-026 10063
Prodaj popolnoma nov RADIO Philips še v garanciji. Tel.: 78-708 10072

GRADBENI MATERIAL

Poceni prodaj betonske CEVI 100 x 15. Tel.: 27-014 9734

Prodaj lepe 3 leta sušene plohe in deske JESENA. Tel.: 22-622, Kranj 10003

Prodaj dobro ohranjena okna in vrata. Tel.: 22-915 10012

Prodaj 50 kvad. m teras plošč, dimenzija 12,5 x 25 cm. Likar, Golnik 23, tel.: 46-485 10022

Poceni prodaj rabljeno strešno OPEKO kinkinda. Jelar, Britof 158, Kranj 10042

Še po stari ceni prodaj suhe SMREKOVE OBLOGE (opaž), zelo primerne za oblaganje stropov in sten, širina 5,79 cm. Dolžina po želji, od 1 do 4 m. Tel.: 64-103 9900

Ugodno prodaj suhe hrastove plohe in hrastove stopnice-železne konstrukcije, še montirane. Ogled vsak dan. Tel.: 27-110 9994

Prodaj betonski MEŠALEC. Povalej Edo, Loka 96, Tržič 10055

Prodaj 2 kosa MREŽE R 424 (9 x 6 mm). Tupaliče 13, tel.: 38-241, po 15. uri 10061

RAZNO PRODAM

Prodaj TEHTNICO 1000 kg s pomično utežjo. Tel.: 27-922

Poceni prodaj globok otroški VOZICEK (moder), nahrbtnik za nošenje otroka, stolček za dojenčka, staro spalnico, moško kolo, gramofon Tosca 15 z zvočniki, radio El NIŠ z ojačevalcem in zvočniki. Vse navedeno je dobro ohranjeno. Danica Oblak, Zg. Bitnje 246, Zhabnica 9988

Prodaj PRIKOLICO za osebno vozilo, nosilnosti 700 kg. Tel.: (061) 832-841 9992

Prodaj ukovirjen gobelin "Zadnja večerja", 120 x 60. Tel.: 44-622 10001

Prodaj ČOLN Maestral 9, cena 490.000. Tel.: 27-112 10008

Ugodno prodaj gumijasti ČOLN "šport" z motorjem Tomos 4. Tel.: 33-688 10013

Prodaj 15 kub. m suhih bukovih drv. Gasilska 31, Šenčur, tel.: 41-067 10019
Prodaj MOTOR za čoln tip TOMOS 4. Franc Bajt, Žerjavka 3, Kranj 10033

Ugodno prodaj KANU bober. Tel.: 33-423 10039

Prodaj lesne brikete za kurjavo. Janez Babič, Bistrica 7, tel.: 70-007 10043

Ugodno prodaj BUTARE. Tel.: 25-861, int. 386, dopoldan 10045

Prodaj suhe butare, plohe in colarice. Praproše 1, Podnart 10047

Prodaj 14 kub. m brezovih DRV za kamin. Janez Zupin, Sidra 5, Cerklje, tel.: 42-559 10048

Prodaj gumijasti ČOLN z motorjem in vso dodatno opremo. Tel.: 36-893 10069

Prodaj gumijasti ČOLN za 6 oseb, z možnostjo predelave v jadrnico. Janez Vreček, Mačkovo nas. 24, Šenčur 10076

Prodaj BALDAHIM za ADRIA 420-430-450 Q. Tel.: 60-819 10082

STAN.OPREMA

Ugodno prodaj "1000 GRADI" in ŠTEDILNIK na drva. Tel.: 61-477 10020
Prodaj PEČ emo 5. Tel.: 50-828 10040

Prodaj hladilno SKRINJO 380 litrsko gorenje, staro tri leta, dobro ohranjeno, cena 45 SM. Boštjan Tratnik, Pionirska 3, Javornik 10044

Prodaj ohranjen trosed in fotelje. ogled od 8. do 20. ure. Zora Borkovič, Preddvor 10051

Novo PEČ za centralno kurjavo trajnozarno 32.000 cc, ugodno prodaj. Jauh, C. na Rupo 7, Kokrica 10054

STANOVANJA

Menjam dvosobno STANOVANJE s kabinetom v Druholki za enakovrednega na Planini. Tel.: 35-773 10070

VOZILA

Prodaj NSU 1200, registriran. Ogled popoldan, Cesta na Belo 20 (Kokrica).

Prodaj Z 750. Tel.: 47-319, po 16. uri.

Prodaj gradbeno DVIGALO in motor za Z 101 ter dele. Janez Klemenčič, C. talcev 21, Škofja Loka 9991

Prodaj sprednji koš od Z 750. Miloš Sovil, C. revolucije 8, Jesenice, tel.: 84-735 9993

Ugodno prodaj VISO, letnik 1983. Tel.: 83-359, od 12. do 15. ure 9996

Z 750, letnik 1979, ugodno prodaj. Tel.: 38-688 10000

Prodaj AMI 8, letnik 1976. Praprotna policia 19, Cerklje 10007

FORD GRANADA 2,3, letnik 1978, 90.000 km, odlično ohranjen prodaj. Hafner, Zsavaska 2, Kranj 10016

Prodaj PZ, registracija pretečena, manjša okvara na vplinjaču. Tel.: 66-841 10017

Prodaj FORD CAPRI, starejši letnik. Franc Medja, Jereka 33, Boh. Bistrica, ogled vsak dan popoldan 10021

Prodaj karamboliran OPEL CORSA 1200 S, letnik 1986, prevoženih 29.000 km. Štefan Hriberški, Pod gozdom 1, Boh. Bistrica 10023

Prodaj Z 750, letnik 1984. Tel.: 51-711, po 15. uri 10024

R 12 TL, odlično ohranjen, letnik 1975, prodaj. Tel.: 26-255 10025

Prodaj avto Z 128, letnik 1985, Jezerška c. 78/a, tel.: 26-438 10026

Prodaj OPEL KADETT karavan in BT 50, cena po dogovoru. Tel.: 68-601 10027

Prodaj R 4, letnik 1981. Tel.: 66-459 10028

Ugodno prodaj Z 126 P, registriran celo leto. Milan Mulej, Studenčice 1, Lesce 10030

Prodaj karamboliran R 4 GTL, star dve leti. Ogled možen pri Avtokleparstvo Klemenčič, Hlebce 10034

Prodaj dobro ohranjen osebni avto GOLF J, letnik 1977, prevoženih 50.000 km. Suveva 4, Kranj, tel.: 26-986 10036

Prodaj Z 750, letnik 1975, neregistrirano za 30 SM. Tone Šetina, Zbilje 20, Medvode 10046

Prodaj novo ŠKOLJKO za JUGO, rdeče barve. Silvo Štucin, Sv. Duh 67, Škofja Loka 10049

Prodaj R 4, letnik 1976. Rudija Papeža 32, stan. 11, zvečer 10050

Prodaj TOMOS AVTOMATIK 3M. Bizovičar, Frankovo 54, Škofja Loka 10052

Prodaj premo in menjalnik za VW, starejši letnik. Tel.: 79-448 10053

Prodaj GOLF JX diesel, letnik 1985/december. Tel.: 21-844 10056

Ugodno prodaj MOTOR APN 6. Tel.: 47-221 10057

Prodaj notranja koloteka, pragova in zadnja blatnika za Z 101. Fabjan, Zg. Bitnje 146 10058

Prodaj MOTOR APN 4. Tel.: 25-753 10060

Prodaj Z 101 GTL, letnik 1985 in kombiniran bojler za centralno. Kalan, Hafnerjevo nas. 122, Škofja Loka 10062

Prodaj TOMOS BT 50, star 10 mesecev, prevoženih 2500 km za 240 SM. Janežič, Poljče 1, tel.: 73-784 10064

Prodaj GOLFA, letnik 1977. Gregorc, Mače 13, Preddvor 10067

Ugodno prodaj zadnje amortizerje FIRMA BOGE za FIAT 850. Tel.: 78-681 10068

Ugodno prodaj 126 P, letnik 1982. Tel.: 74-130, popoldan 10071

Prodaj KOMBI Z 1500 K, lahko tudi po delih. Tel.: 27-443 10074

Prodaj Z 101, letnik 1978. Tel.: 75-055, popoldan 10075

Prodaj Z 101, karoserija junij 1986, motor prva registracija 1979, registriran do junija 1989. Ogled v sredo popoldan Savska 21, Jesenice 10084

Ugodno prodaj ohranjeni MOPED TOMOS AVTOMATIK. Eršte, Kranj, Cesta Kokrškega odreda 17/b 10077
Prodaj nov TORI CROSS. Podreča 11, Mavčiče 10079

PIREMITVE

V petek, 1. julija, ob 18. uri, bo na igrišču v Voklem NOGOMETNA TEKMA med novinarji Radia Ljubljana in nogometnim klubom Lipa iz Voklega. Po nogometni tekmi bo večer PIVA v Vogljah. Zabavala vas bo skupina F+, obiskala pa vas bo tudi skrivnostna gostja.

ZAPOSLOTITVE

Zaposleno dekle išče sobo v Kranju. Tel.: 47-334, od 15. do 18. ure 9999
Po dopustu boste gotovo brez denarja, zato si že sedaj zagotovite mesto v novi skupini za prodajo enkratne knjige ENCIKLOPEDIJE SLOVENIJE. Pokličite, ne bo vam žal! Tel.: 82-557, vsak dan, razen vikendov, od 20. do 22. ure 10083
Iščemo potnike za prodajo pravljic na kasetah in slikanic. Izredna stimulacija in takojšnje plačilo. Tel.: 27-044, od 21. do 22. ure 10085

ŽIVALI

Prodaj 5 družin ČEBEL. Tel.: 70-322 10009
Prodaj PURANE za nadaljno rejo, stare 7 tednov. Beleharijeva 47, Šenčur 10010
Prodaj TELETA bikca, starega 9 tednov. Mavčiče 5, tel.: 40-032 10014
Prodaj TELIČKO primerno za rejo ali zakol. Prebačevo 17 10035
JARKICE pasme Hisex, dobite pri Oman, Zminec 12, Škofja Loka 10037
Prodaj dve TELICI. Bernard, Dobro polje 8/a, Brezje 10041
Prodaj čistokrvno nemško OVČAR-KO, staro dve leti. Tel.: 75-348 10065
Prodaj nemške OVČARKE z rodovnikom, odličnih staršev. Marinšek, Sp. Duplej 26, popoldan 10078
Prodaj tri mesece stare JARKICE. Ažman, Suha 5, pri Predosljah 10086

POSESTI

Prodaj 500 kvad. m ZEMLJE z obstoječim objektom. Hotemaže 15 10059

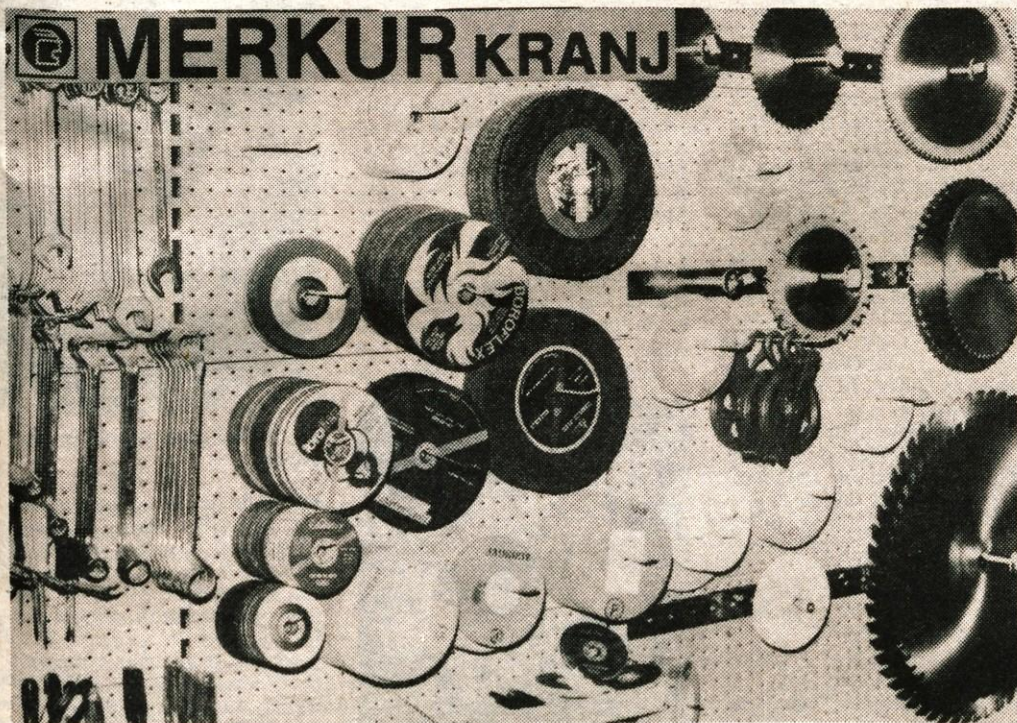
KUPIM

Kupim motor za OPEL 1700 ali 1900 ccm. Tel.: 23-955 10066

OBVESTILA

Društvo upokojencev Cerklje, prireja dne, 7. julija 1988 IZLET v smeri Slovenjgradec-Pliberk-Celovec-Ljubelj. Prijave pri tajnici od dneva oglasa do zasedbe avtobusa! 10080
VODINSTALACIJO NA HIŠI (raznovrstno) vam hitro in kvalitetno izgotovi OBRATNIK. Tel.: 28-427 10081

IZBRALI SO ZA VAS

V MERKURJEVI prodajalni PLEVNA v Škofji Loki na Stari cesti 23 imajo veliko izbiro ročnega in rezilnega orodja, brusilnih plošč, krožnih žag, keramičnih ploščic v raznih vzorcih, barvah in velikostih za oblaganje sten in tal v kopalnicah, kuhinjah in na hodnikih, belo tehniko ter razni gradbeni material (opeka, cement, dimniki, izolacijski material, material za centralno ogrevanje, črne cevi, pocin-kane cevi, pohištvene cevi za ogrevanje in podobno)

vrata vseh vrst na kredit

V svojih trgovinah na Bledu, v Murški Soboti in Zagrebu

DO 6 OBROKOV
BREZOBRESTNO
DO 12 OBROKOV PO ZNATNO
ZNIŽANI OBRESTNI MERI

ODLIČNA KAKOVOST
ZELO UGODNI POGOJI

VSE INFORMACIJE DOBITE NA
TEL. BLEDE, 064-77-161,
MURSKA SOBOTA, 069-22-941,
ZAGREB 041-523-066

lip bled
lesna industrija
64 260 bled, ljubljanska c. 32

ZAHVALA

Ob boleči izgubi sina, brata in strica

MARKA DRLINKA

iz Malenskega vrha

se iskreno zahvalujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem, sošolcem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni UKC - Oddelek nevrokirurgija, učiteljem in učencem 3. c oddelka Iskre srednje šole Kranj, OŠ Ivan Tavčar 8. r. Gorenja vas, Termiki Škofja Loka, Alpetour Škofja Loka, Jelovici Gorenja vas, govornikom za poslovilne besede, pevcem RUŽV za zapete žalostinke, cerkvenemu zboru in g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred.

Žalujoči: ata, mami, brat Miran, sestra Vanja in Francka z družino

ZAHVALA

Ob smrti našega očeta, brata, starega očeta in strica

JANEZA KRMELJA

Podboštarjevega ata

se iskreno zahvalujemo vsem, ki ste nam v težkih urah, ko se srce še ni moglo sprijazniti z resnico, stali ob strani in sočustvovali z nami. Hvaležni smo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za darovano cvetje in izrečena sožalja. Hvala sodelavcem iz delovnih kolektivov Termike, OŠ Ivana Groharja in Gozdnega gospodarstva. Obenem se zahvalujemo KUD-u Ivana Tavčarja Poljane in tov. Stritarjevi za slovo ob odprtem grobu. Zahvalujemo se tudi g. župniku in cerkvenim pevcem za lep pogrebni obred. občutek, da sočustvujete z nami nam je olajšal žalostno slovo.

VSI NJEGOVI

Poljane, 1988

Gorenjci za Janšo

Strah malega človeka

Kranj, 23. junija — Notranjost Prešernovega gledališča je bila premajhna za vse tiste, ki so hoteli prisostvovati kulturno-politični prireditvi, organizirani z namenom solidarizacije do pripripte trojice.

Celotna prireditev je bila organizirana v nekaj dneh, želja uredništva Napreja, da se aktivno vključi v nastale razmere po priprtju Janše, Borštnerja in Tasića, je bila namreč prevelika, da bi šel dogodek tudi na manifestativni ravni povsem mimo Gorenjcev.

V tem smislu je treba tudi razumeti akcijo lepjenja lepakov po zidovih in ograjah, kar sicer zelo spominja na znane dogodke iz naše polpreteklosti.

zgodovine. Kljub izredno kratkemu času, ki je potekel od prvega javnega obvestila o prireditvi, pa do samega zborovanja, so šli glasovi krepko naokrog po Gorenjskem.

Tako je bilo že uvodoma močno preseženo predvideno število obiskovalcev in s tem tudi kapaciteta najavljenega prostora. Po naših ocenah je bilo na prireditvi od 500 do 1000 ljudi.

V uvodnem delu javne tribune

ne sta gosta Gorazd Drevnšek, predsednik UK ZSMS Ljubljana in Zoran Klemenčič, predsednik komisije za SLO in DS pri predsedstvu RK ZSMS, najprej poskušala vsak s svojega stališča oceniti ljubljanski torkov miting. Ob tem velja reči, da sicer najavljenih gostov Toneta Anderliča in Roberta Botterija, zaradi nujnih službenih zadržanosti, ni bilo.

V poplavi vprašanj in komentarjev s strani občinstva, ki so sledila v dveh urah, je bilo moč slišati sila različna razmišljanja. Govora je bilo o »pravem« ozadju celotne afere, učinkovitosti »mirnih demonstracij«, novem predsedniku RK ZSMS, pokončnosti naših politikov, nemoči in strahu malega človeka ter drugih vprašanjih, ki se posredno ali neposredno dotikajo dogodkov v zvezi s pripripte trojico.

V drugem delu prireditve sta nastopila flavtista Klemen Ramovš in Mateja Bajt, izbor tekstov Janeza Janše in Davida Tasića pa je prebirala dramska igralka Bernarda Oman.

Ob koncu velja vsekakor omeniti vsaj še dve stvari - celoten protestni dogodek je minil brez incidentov, vsi sodelujoči vključno s Prešernovim gledališčem pa so se odpovedali kakršnimkoli honorarjem.

V. B.

Foto: G. Šinik

Izlet naših naročnikov je bil poln presenečenj

Hej, bili ste z nami!

Ne moremo mimo simpatičnega gesla ene naših najmlajših turističnih agencij Slovenijaturist, ki tako prijazno vabi: »Hej, pojdite z nami!«. Glasovci smo se tokrat prepustili vodstvu tej mladi, zagnani ekipi in, verjemite, ni nam žal.

Kar tri vrste prevoznih sredstev smo premenjali, vlak, avtobus in ladjo. In tudi če se je zataknilo tisto s sendviči, nič ne de. Sicer pa, zakaj bi jih pa mrali vedno takoj snesti. Na ladji so še bolj teknil!

Pa pojdemo kar lepo po vrsti. Na vlak smo se v ranem sobotnem jutru vzpenjali vse od Kranja do Mosta na Soči in kompozicija štirih vagonov nas je vozila ob prelepi modri Gregorčičevi Soči, za katero tuji mislijo, da jo umetno barvamo. Zares je prelepa. Mimogrede smo bili med vinogradi in na pravem Krasu z vsemi njegovimi vrtačami, zakrožili smo nad Hrastovljami s cerkvico, ki v sebi skriva svetovno znani mrtvaški ples in že smo bili v Kopru.

Na avtobus smo stopili le toliko, da nas je prepeljal do luke, kjer sta nas že čakali dva prima barkači. Kdaj ste se z ladjo peljali mimo Izole, Strunjana, Pirana do Portoroža? Priznajte: še nikoli! Mi tudi ne in prav to je bilo na vsej naši poti nekaj najlepšega. Kako čisto drugače si lahko predstavljate neko obmorsko mesto, če ga vidiš z morske strani! Saj s ceste sploh ne vidiš staro nazobčano mestno obzidje nad Piranom, pa visoko podporno zidovje, ki z morske strani dobesedno podpira piransko cerkev na obrežju. In tudi ne morete si zamisliti najnovejšega portoroškega hotela, ki so ga zgradili tako, kot bi ga spustili po bregu k morju in ima vsaka soba razgled na morje. Zdej nam bodo slovenska obmorska mesteca ostala v čisto novem, morskem spominu.

V Strunjanu nas je v košati senci restavracijskega vrta že čakalo kosilo. Morski sadeži za predjed: dagnje v okusni omaki, sardelice po tržaško. Nekateri so jih okušali prvič in po očitni slasti sodeč, zagotovo ne tudi zadnjič. No, za Gorenjce, ki brez pravega kosa mesa ne priznajo prazničenega kosila, je bilo pripravljeno še bogato in sočno mesno nabolado pa še kremnateljce povrhu. Tudi rujno vince je bilo zraven. Domače, iz sode. Pred našimi očmi so ga točili to-

čaji. Pred in po kosilu je imela »čez« mikrofon Pepca iz Murke. Tisti, ki jo poznate, veste, da je vse pokalo od smeha, še drugim kopalcem se ni nič več mudilo v vodo. Kar prirasli so za živo mejo. Celo verigo družabnih iger sta se spomnila naš Vine in Slovenijaturistov Jože. Med drugim smo iskali najbolj všečno urejenga moškega, našli najstarejšo udeleženko, 86-letno Alojzijo Narat s Kokrice, ki ji je Slovenijaturista poslovalnica v Bohinjski Bistrici podarila enodnevni izlet v Benetke z zelenim vlakom, Gorenjski glas pa polletno naročnino in, kar se menda še ni zgodilo v nobeni časopisni hiši - intervju za nagrado.

Kup smešnih smo še razdrli potem: zaman smo na primer iskali slike tašč in zetov, našli pa smo jih od vnukov. Posebno nagrado je dobil tudi najmlajši udeleženec Aleš Papler iz Leš. Naša znanka iz Kranjske gore Marija Lavtežar je kar napletla prisrčna darila: kape, šale, majico...

Kdo ve, koliko časa bi ga še lomili okrog mikrofona in sode, če se ne bi z obale oglasilo hudo riganje. Presenečenje, ki smo ga namenili našim naročnikom, je

Marija Lavtežar iz Podbrega pri Kranjski gori ni prišla prazna na izlet: s seboj je prinesla nagrade, ki jih je kar sama napletala.

Za oslovskimi tekmami so naši moški lotili tudi vleke

Za mikrofonom je bila prava gneča.

bilo odkrito: to so bile tekmovalci, ki so jih v Strunjanu privili prav ta dan. Bilo je kaj v ti! Tekme, napete kot sam v. Pa smešne! Zamislite si, da osel krasno štarta, se podi okot za stavo in ko jahač že nagrado, se ta trma trmasta pričel ustavi in noče nikamor pa naj mu oslovski džokej še ko lepo šepeta na uho, ga še ko milo prosi, naj se pože. Osel je osel, lepo je trmaril prej, mi pa smo imeli zabavo še nikoli take! Še v vleki ur se poskusili naši moški z t. internacionalno ekipo, poter smo se morali na ladjo. Dot. bila potem pot do doma, r se je splečalo. Naročniki, p. vejte, če ni res!

D. D.

V četrtek začetek »Srečanja v moji deželi«

Štirje dnevi prireditev

Škofja Loka, 26. junija — Turistično društvo Škofja Loka, ki je organizator letošnjega Srečanja v moji deželi, nekakšnega nadaljevanja prireditve Izseljeniški piknik, je za ta konec tedna pripravilo bogat kulturno umetniški program, manjkalo pa ne bo tudi športnih prireditev, dobre hrane in domače kapljice.

Škofjeločani in obiskovalci Škofje Loke bodo prišli na svoj račun že ta četrtek, ko se bo ob 20. uri začel »Večer slovenskih pesmi in plesov«. Pod lipo Homanovega vrta, prijetnem kotičku krčme Mihol, vrtu penzionara Krona in pred lepo obnovljenimi hišami Mestnega trga se bodo predstavili: Oktet Jelovice, Oktet Hoja, Kvartet Spev, folklorna skupina iz Javor in različne alternativne skupine.

»Predvečer« kot so poimenovali petkovo prireditev, bo začel Andrej Šifrer, ki bo nastopil ob 18. uri. Ob 19.30 uri bo zaigrala Godba na pihala JLA iz Ljubljane s svojimi solisti, nekaj pred 21. uro pa bo na Mestnem trgu nastopila klapa »Srdela« iz Makarske, na Homanovem vrtu pa kvartet »Zvon-

ček« s citrarjem. Pred krčmo Mihol bodo nastopile različne alternativne skupine, vsi gostinci pa obljublajo, da bodo dobro poskrbeli za pijačo in jedačo.

Osrednji del srečanja bo sobotna prireditev, ki se bo začela ob 9.30 na Mestnem trgu z nastopom godbe na pihala. Ob 11. uri bodo nastopili folklornih skupin, pol ure kasneje pa pripravljajo slovesen sprejem izseljencev ter predstavitev ansamblov iz zamejstva. Vse dopoldne bo na Mestnem trgu predstavitev domače obrti: čevljarstva, čipkarice in kovaštva. Na vrtu Loškega gradu se bo prireditev začela ob 13.30. uri z licitacijo medenega srca. Nato bodo nastopili različni ansambli in skupine iz zamejstva, ob 18. uri pa se bo začela zabava s plesom ob zvokih ansambla Dobri znanci. Gostinci bodo pripravili nekaj slovenskih specialitet, pa tudi domače kapljice pravijo, da ne bo zmanjkalo.

Prireditve se bodo končale v nedeljo s srečanjem slovenskih športnikov iz obmejnih dežel, ki se bodo pomerili v namiznem tenisu, nogometu, šahu, odbojki in rokometu.

V. Stanovnik

Rekordna udeležba v Cerkljah

Na drugem memorialu Frana Barleta sodelovalo 40 ekip — Pokala med pionirji v Cerklje in člani v Hotemaže — Letos 60-letnica smrti F. Barleta — Odlična organizacija.

Cerklje — V soboto je Gasilsko društvo Cerklje organiziralo drugo tekmovanje za memorial Franca Barleta, umrlega pred 60-letji v Ljubljani, sicer rojenega v Cerkljah pri Ločanu, leta 1864. Bil je ustanovitelj gasilstva na Slovenskem, na vseslovenskem gasilskem kongresu v Varšavi 1924. leta pa mu je uspelo osnovati vseslovensko gasilsko zvezo. V znak priznanja in hvaležnosti za njegovo veliko delo ga je občina zbor jugoslo-

vanske gasilske zveze izvolila za enega svojih prvih častnih članov.

Tekmovanje pred združenim domom v Cerkljah je letos potekalo pod pokroviteljstvom Gostilne Erjavšek Cerklje in Tesarstva Vertnik iz Sp. Brnika, sodelovalo pa je kar 40 ekip iz kranjske, radovljiške in kamniške občine. Med pionirji je sodelovalo 14 ekip, vsaka ekipa pa je štela devet članov. V tekMOVanje sta se v štafetnem prenosu vode in

zbižanju tarče štela porabljen čas in količina vode. Zmagala je in osvojila lep prehodni pokal ekipa pionirjev iz Cerkelj pred Komendo in Britofom, vse sodelujoče ekipe pa so prejele posebno priznanja z likom Franca Barleta.

Članske ekipe so štete pet tekmovalcev in sicer štirje so potiskali bat stare ročne črpalke, peti član ekipe pa je usmerjal curek vode v odprtino tarče, prvič letos pa so uporabili elektronsko merjenje časa. Na tekMOVanju so sodili sodniki Občinske gasilske zveze iz Kranja na čelu s poveljnikom Francem Košnjekom. Pri članih so upoštevali količino vode, zmagala pa je ekipa GD Hotemaže ter osvojila lep prehodni pokal pred prvo in drugo ekipo GD Cerklje. Izven konkurence pa je načrpala največ vode ekipa iz Besnice, pokal je prispevalo Ključavničarstvo Slatnar Cerklje.

J. Kuhar

Od vseh sobotnih prevozov je bil najbolj prijeten oni z ladjo.

Govekarjev Lojze iz Stražišča je s svojim mehomo ves čas skrbel za veselo razpoloženje.

Razstava cvetja in lovstva v Cerkljah

V Cerkljah bo od četrta do ponedeljka, 4. julija, odprta 22. razstava cvetja in lovskih trofej - Začeli so s šopki doma vzgojenega cvetja, danes pa je moč videti tudi najredkejše rastline - Precej novosti - Na otvoritvi sodeluje folklorna skupina Primskovo.

Cerklje - V Četrtek, 30. junija, ob 19. uri bodo pod pokroviteljstvom Mesarije Kopic iz Cerkelj odprli letošnji 22. razstavo cvetja in 19. razstavo lovstva, ki jo ob 4. juliju dnevu borca organizira Turistično društvo Cerklje. Sodelovalo bo 400 razstavljalcev iz vse Slovenije, na razstavi pa bodo prikazane številne novosti. Člani lovske sekcije bodo prikazali številne lovske trofeje iz revirja. Na ogled bodo številna ročna dela, gobelini, sosednja turistična društva, kot Letališče Ljubljana, pa bodo prikazala sedanjemu turistično ponudbo kot zanimivosti kraja. Poleg gospodinj bodo sodelovali tudi zasebni vrtnarji, kot tudi predstavniki družbenega sektorja, številni obrtniki in ribiči pododbora Pšata-Cerklje z ribiški trofejami. Številne izdelke bo možno tudi kupiti. Za letošnje razstavo vlada širom Slovenije veliko zanimanje, za katero pa so prizadevni organizatorji vložili precej truda.

Na razstavi bodo vsak dan zanimive prireditve. Na otvoritvi ob 19. uri bo sodelovala folklorna skupina s Primskovega pod pokroviteljstvom penzionara Jagodic iz Vopovelj, nato pa bo ples ob zvokih ansambla Lipa, v petek ob 18. uri bo za ples igral ansambel Prerad s Ptujja, v soboto, 2. julija, od 19. ure dalje pa bo za ples igral ansambel bratov Poljanšek.

V nedeljo od 16. ure dalje bo tekMOVanje harmonikarjev za zanimive nagrade, popestrjeno pa bo z ljudsko besedo in humorjem. TekMOVanje bo potekalo pod pokroviteljstvom Mizarstva Kern iz Lahovč, od 19. ure dalje bo ples z ansambлом Poljanšek.

V ponedeljek, 4. julija, ob 15. uri bo v počastitev dneva borca Akademija, kjer bodo s kulturnim programom sodelovali učenci OŠ Davorin Jenko iz Cerkelj, od 16. ure dalje pa bo ples ob zvokih ansambla KRT.

J. Kuhar

Nova Oselica, 26. junija - Turistično društvo Sovodenj je »o kresli, ko se dan obesi« (kot je dejal Janko Kalan) pripravila v Novi Oselici prvo srečanje kranjskih Janezov. Do šestih popoldne se jih je v register (rodovnik) vpisalo 45, v večernih urah pa so prišli še novi Janezi, Johani, Jankoti, Ivani, Anžeti, Anžoni, Janiji, Zvani, Žani, Anžeti, Ivkoti... Janezi so najprej zapeli himno »Janez, kranjski Janez...«, razvili svoj prapor in ga obesili na lipo, spregovorili o »kultu« osebnosti Janezov, se (štirje) obrili v expres brivnici, prekladali klobuke z glave na glavo, se zagovarjali pred sodiščem in zapeli tisto »Oj, zdaj gremo...« Kot smo zvedeli, je v krajevni skupnosti Sovodenj 27. Janezov, v koledarjih in prilikah jih je na leto 28, na prireditvi pa sta bila povabljeni tudi dva znana Janeza - Janez Stanovnik, predsednik predsedstva SR Slovenije in humorist Janez Hočevar - Rifle. - C. Zaplotnik

S starim avtom po Gorenjski

Bled, 24. junija — Damijan Grile iz Radovljice, sicer zaposlen v igralnici na Bledu, bo verjetno že ta teden začel voziti turiste z več kot pedeset let starim avtomobilom znamke mercedes po Bledu, v Kropo, do Vintgarja in tudi drugod po Gorenjskem. Naenkrat se bodo lahko peljali trije, voznik pa bo oblečen po starosti vozila primerno. Grile je avto kupil v precej slabem stanju, potem pa ga je uredil za varno vožnjo in ga registriral.

C. Z.

V nedeljo na Slajki

Popoldne z lažnivci

Hotavlje, 24. junija — Turistično društvo Slajka iz tavelj pripravila v nedeljo 24. julija, ob 14. uri na Slajki nad Hotavljami veselo popoldne, na katerem vabi predvsem lažnivce, veda pa tudi tiste, ki lažni verjamejo. Domačini in gostje bodo nagradili, nagrado pa bomo prejeli tudi avtorja druge tretje laži. Organizator je jema prijave na naslov Turistično društvo Slajka — tavlje, 64224 Gorenja vas, telefon (064) 68-452 in pred začetkom prireditev Vsak tekMOValec mora pravit vsaj tri laži. Pokrajatelj popoldneva z lažnivci časopisno podjetje Pavlov tekMOVanju pa bo za vedro igral ansambel goš.

Ker pri nas lažnivcev mrgoli, laž pa nima več kih nog, temveč že dolgi pričakovati dobro udeležbo.